VOL. XIII. ÉVFOLYAM. HIMLERVILLE, KY. 1925 ÁPRILIS 2. No. 14. SZÁM.

MAGYAR BÁNYÁSZLAP

THE HUNGARIAN MINERS JOURNAL VISITS MORE THAN ELEVEN HUNDRED MINING CAMPS AND MORE THAN FOURTEEN THOUSAND HOMES.

HIMLERVILLE, KENTUCKY.

THE HUNGARIAN MINERS JOURNAL HAS MORE SUBSCRIBERS THAN ANY OTHER THREE HUNGARIAN WEEKLIES IN THE UNITED STATES.

CSUFOS KUDARCBA FULT A MINE WORKERS ASSOTIATION ELSŐ "NAGGYÜLÉSE?"

Február elején megirtuk, hogy az Észak West Virginiai bányabárók a szervezet letörésére egy külön házi Uniont szándékznak létesiteni, hogy az azután a bányabárók akaratát minden fentartás nélkül hajtsa végre, mert hiszen az uj szervezet vázlójára azt tüzte ki programmul, hogy sztrájk nélkül mindenkor békésen fogja a bányabárókkal megkötni az egyezséget, azaz, hogy a bányabárók parancsait fentartás és alkudozás nélkül teljesiteni fogja.

Az uj szervezet megválasztotta a vezetőséget és ezekután kiküldtek szervezőket egyes pléekre.

Végig járták egy csomó bányaplézt, hogy az uj szervezetnek híveket toborozzanak.

A szervezőket azonban a bányászok a legtöbb helyen kitesiskelték, mikor bizonyitgatni próbálták, hogy a United Mine Workers nem ér semmit és csak az uj szervezet a Mine Workers Assotiation tudja diadalra vinni a bányászok ügyét.

Némely helyen nagyon is gyorsan kellett eltávozniok a szervezőknek, mikor a United Mine Workers ellen beszéltek.

Minden kudarcuk és hiábavaló kiséletezésük dacára is tovább folytatták a munkát, mert hiszen bizonyára meg akarták érdemelni a bányatulajdonosok támogatását és hogy valami eredményt is mutassanak fel, az egyhónapi szervezési hadjárat után egy nagygyülést hivtak egybe Scarbo, W. Va-ba március közepére, amelyen, mint azt előre hirdették, az uj szervezet hivei hatalmas számban fognak megjelenni és tuletni az uj szervezet mellett és az Union ellen.

A naggygyülésen az uj szervezet vezetősége teljes számban megjelent, azonban minden nagyhangu reklámozás dacára sem tudtak odacsóditeni többet, mint alig 1000 embert.

A megjelent bányászok egy darabig türelemmel hallgatták a gyülés szónokait, azonban, mikor megint a szervezetet kezdték ócsárolni, tiltakozó közbekiáltások hangzottak fel és végül is kénytelenek voltak a vezetők a gyülést minden határozat nélkül berekeszteni, mert látták hogy a gyülés tulnyomó többsége az uj szervezet ellen van.

Az első naggygyülés tehát csufos kudarccal végződött és valószinüneb tartjuk, hogy a bányászok ezután sem fognak bedülni az ilyen álszervezeteknek, melyek csak arra jók, hogy a bányászok önként hajtsák a fejüket a bányabárók által készitett járomba.

A CLEVELANDI GYÜLÉS.

A pennsylvaniai bányaurak által Clevelandba összehivott gyülés látszólag csunya kudarcal végződött.

Lewis kijelentette négy a gyülés előtt, hogy felesleges a bányaurak fáradsága és költsége, mert semmiféle olyan gyülésnek nincs értelme, amely változtatni kivánja a Cleveland szerződés munkabérelt.

A gyülést először elhalasztották, azután március 17-én mégis megtartották, de nem vettek azon részt mind a meghivottak.

Megjelentek Közép Pennsylvania, Nyugat Pennsylvania és Ohio bányatulajdonosai, akik valamennyien részt vettek a tanácskozásban.

Megjelentek Indiana bányatulajdonosai is, akik azonban bejelentették, hogy ők a tanácskozásokban nem óhajtanak részt venni és csak mint szemlélők lesznek jelen a tárgyalásoknál.

Illinois bányatársasági nem képviselték magukat a gyülésen, mert ők nem kivánnak zavarokat Illinois szénipárában.

A gyülés meglehetős viharosnak indult, mert a bányák urai egymást okozták a jacksonvilei egyezményért és már-már ugy látszott, hogy teljesen szétrobban a bányatulajdonosok egységesnek tervezett akciója.

Az utolsó pillanatban azután elnapolták a gyülést bizonytalan időre, hogy alkalmat adjanak a kölcsönös kimagyarázásra és kibékülésre, amit hamarosan meg is tettek.

Ebben kudarcuk és hiábavaló kiséletezésük dacára is tovább folytatták a munkát, mert hiszen bizonyára meg akarták érdemelni a bányatulajdonosok támogatását és hogy valami eredményt is mutassanak fel, az egyhónapi szervezési hadjárat után egy nagygyülést hivtak egybe Scarbo, W. Va-ba március közepére, amelyen, mint azt előre hirdették, az uj szervezet hivei hatalmas számban fognak megjelenni és tuletni az uj szervezet mellett és az Union ellen.

A naggygyülésen az uj szervezet vezetősége teljes számban megjelent, azonban minden nagyhangu reklámozás dacára sem tudtak odacsóditeni többet, mint alig 1000 embert.

A megjelent bányászok egy darabig türelemmel hallgatták a gyülés szónokait, azonban, mikor megint a szervezetet kezdték ócsárolni, tiltakozó közbekiáltások hangzottak fel és végül is kénytelenek voltak a vezetők a gyülést minden határozat nélkül berekeszteni, mert látták hogy a gyülés tulnyomó többsége az uj szervezet ellen van.

Az első naggygyülés tehát csufos kudarccal végződött és valószinüneb tartjuk, hogy a bányászok ezután sem fognak bedülni az ilyen álszervezeteknek, melyek csak arra jók, hogy a bányászok önként hajtsák a fejüket a bányabárók által készitett járomba.

SZÉNSZTRÁJK ANGLIÁBAN.

Az angol bányászok felmondják a szerződésüket. — Keveslik a jelenlegi minimum munkadijat.

Anglia bányászai május végén felmondják a jelenlegi szerződésüket s junius 30-án valószinüleg letesznek a csákányt.

A szervezet egyes kerületei ben már megválasztották a központi tanácskozásra kiküldött delegátusokat és azzal az instrukcióval látták el azok többségét, hogy mondják fel a jelenlegi bérszerződést.

A jelenlegi szerződés Anglia bányászainak mindenképen biztositja az ugynevezett minimum (legkisebb) munkadijat, amit akkor is tartoznak fizetni a bányák, ha az üzem veszteséggel jár.

Ebben az esetben az állam lát ja el pénzzel a bányáipart, amit aztán vissza kell fizetni, mikor a szénbányászat haszonnal jár.

A kialkudott legkisebb fizetésen felül megkapják a bányászok a tiszta jövedelem 83 százalékát, mikor jövedelem van az iparban.

Mióta ezt a szerződést megkötötték, még csak két félévben történt, hogy jövedelem részesedés jutott a bányászoknak, s kiálkudott minimum munkadijból pedig nem tudnak megélni.

Ez a minimum fizetés az 1914 és, háboru előtti munkadijnak a 133 százaléka, vagyis egyharmaddal több, mint 1924 julius-

(Folytatás az 5-ik oldalon.)

dolgozzanak.

Ez látszott még a leghelyesebb tervnek — már t. i. az ő szempontjukból — amig ki nem tünt, hogy a gyülésen részt vett bányatulajdonosok bányái — majdnem egytől egyig le vannak zárva már egy esztendő óta.

Minthogy az üzemben lévő bányák tulajdonosai nem voltak jelen sem a gyülésen, sem a "magánértekezleten", nagy a valószinüség, hogy ezek nem is fogják a többiek kedvéért üzemben lévő bányáikat lezáratni.

Minthogy pedig az amugy is hosszu idő óta, hónapok, sőt évek óta lezárt bányákat ugy sem tudják még egyszer vagy még erősebben lezárni, a határozat inkább csak ényegetés, a mely sok eredményt nem biztosit a számukra.

Általában azt hiszik, hogy sok eredményt semmiképen nem értetnek el, s esetül is csak egyéni akcióban merülhet ki egy-egy coal operator kisértelete, mert hiszen a bányatársaságok közt lévő elkeseredett vetseny lehetetlenné teszi, hogy megegyezéssel egyöntetű lépéseket tegyenek bármilyen irány ban.

A magánértekezletről kiadott jelentésben azt igérik a gyülésen részt vett tulajdonosok, hogy hamarosan egy ujabb és jobban megszervezett értekezletet hivnak össze, amely elő alapoban kidolgozott tervet fognak terjesztení.

VIGYÁZZUNK!

A munkátlanság szomoru kor szakának ezt az igen szomoru figyelmeztetését most nagyon sokszor kell ismételnünk.

Vigyázzunk bányászok, és ne mászkáljunk. Ne költözködjünk ne nyugtalankodjunk, rossz idők vannak és még rosszabbak jönnek.

Pélátlan nagy munkátlanság van az országban mindenfelé, de a legrosszabbak a viszonyok a bányaiparban.

A puhaszénbányák fele le van zárva, egy negyede heti egy-két napot dolgozik, egy negyedében — ahol állandó a munka — háromszor annyi ember szorult bele, mint amennyire szükség lenne.

A rossz viszonyokat tehetetjenül néző bányász mindenképen szerencsétlen ember.

Ha lezárják a bányát, költözönie kell. Ha heti egy-két napos a munka, nem keresi meg a meg élhetés harmadát sem. Ahol minden nap dolgoznak, ott sem jut elég kereset a családos bányászok számára.

Vigyázzunk bányászok.

A rossz viszonyok állandóak lesznek s kiterjednek az Egyesült Államok minden szénterületére.

Hosszu keresetnélküli hónapok jönnek, amikor szegény élet mellett is pótolni kell a keresetet annak, akinek még van miből pótolni.

Hát akinek van még egy pár centje, az ne nagyon nyugtalankodjék, ne nagyon költözködjék, mert tönkre megy most, a ki sokat muffol.

Ha hirt kapnak róla, hogy valahol megindul a munka, ne szaladjanak könnyelmüen a jó hír után.

A bányák vezetői nagyon sok esetben lelkiismeretlenek ebben a tekintetben és ha három-négy hétre való rendelést kapnak, oda bolonditják a bányászokat és állandó, minden napos munkát igérnek egész évre.

A költözködés drága mulatság, amiint azt minden bányász megtanulhatta már a saját kárán.

Ne költözzék senki, csak a legvégső esetben és akkor is csak olyan helyre, ahol igazán "állandó" a munka.

Aki munkát néz, az kérdezze meg a superintendentet, hogy mennyi időre van rendelése. Kevés ember haragszik meg ezért a kérdésért mostanában.

S ahol nem tudnak kielégitő választ adni ilyen kérdésre, oda családos ember ne hurcolkodjék semmiképen.

Nagyon-nagyon gondolja meg most mindenki, hogy a helyéről megmozduljon-e s aki más mesterségben el tud helyezkedni, az ne más bányatelepre, hanem más munkára költözködjék.

Nagyon jól tudjuk, hogy ez szomoru irás.

Nagyon tudjuk, hogy előfizetőinknek jobban esnék, ha azzal vigasztalnánk őket, hogy hamarosan lesz elég munka, kellő fizetéssel.

Talán még az is jobban esnék ha tele szájjal szidnánk a kapitalistákat és harcot, forradalmat, lázadást igérnénk az embereknek.

Becsülettel mindezt nem tehetjük.

A harc szüntelenül folyik és a magyar bányász nem tehet többet a sorsáért, minthogy hűséges, harcos katonája a United Mine Workersnek.

A jobb idők igérgetésével elárulnánk a bányászokat, mert azok hamarosan el nem jönnek; s mert jobb, ha tudatosan várjuk a nyomoruság hónapjait, mintha meggondolatlanul és könnyelmüen olyasmibe bizunk amiben csalatkoznunk kell.

A pénzére vigyázzon minden ember, akinek van pénze a fedezetlenül vagy cask elkerülhető dolgokra most ki ne adja.

S különösen — századszor is ismételjük — kerüljék a nagyon költséges és ritkán hasznos költözködést.

KÖZÉP PENNSYLVANIA.

Közép Pennsylvánia bányatulajdonosai mindenképen bérleszállitást akarnak kieszközölni a szervezetnél.

S minthogy tisztában vannak azzal is, hogy a szervezet nem egyezhetik meg bérleszállitással, nincs más célja a folytonos herce-hurcának, mint a szervezet teljes letörése.

Sajnos, eddig a folytonos, szünet nélküli nagy küzdelemben a bányászok alól csuszik a talaj, mert a jelenleg bányászott szén ötven százalékát már a 17-es munkadijak mellett bányásszák Pennsylvania közép területén.

Igaz, hogy még látszólag a legtöbb helyen létezik a szervezet, mert hivatásban a bányászok — mint azt már egyszer megirtuk — a teljes bérskála szerint kapják a fizetést, bár a valóságban egy harmaddal többet dolgoznak, mint amennyiért a fizetést kapják; de a szervezet ilyenképen való életben tartása nem sok erőt jelent a United Mine Workers számára.

A clevelandi gyülés nem volt egyéb, mint a harcnak teljes hullásgal való meginditása, amelynek végcélja a szervezet letörése.

Hogy Közép Pennsylvania bányászai elfogadják-e a bérleszállitást és a megigért 17-es bérskálát, afelett ők maguk vannak hivatva határozni.

Ha dolgoznak a jelenlegi bérskálával kevesebbért, akkor egy kis időre talán lesz munka mind azok számára, akik ott már egy év óta nem dolgoznak, de ez a munka nem lesz hosszantartó.

Az Egyesült Államokban akkor sem fog több szén eltogyni naponta, ha a szenet még olcsóbban termelik ki, legfeljebb ma az egyik, holnap a másik vidék bányászai jutnak egy kis munkához, mindig alacsonyabb és alacsonyabb munkadijak mellett.

Hogy a 17-es munkadijakban való megegyezés milyen reménytelen kiséletezés, azt a

(Folytatás az 5-ik oldalon.)

BÉRLESZÁLLITÁS MINDENFELÉ.

Coloradoban, Pennsylvaniában, a Virginiákban egyre vágják a bányászok munkabérét.

Valóságos járványos betegség lett a szénmezőkön a bányászok bérének a leszállitása.

A Coal Age a mult héten számolt be róla, hogy Coloradoban "bérleszállitási hullám sópör vége" s abban az államban körülbelül 25 százalékkal vágták le uj ból a bányászok munkadiját.

Pennsylvaniában a kokszmezőn szállitották le harminchárom százalékkal a munkabért s czen a vidéken különösen azért esett roszszul a bérlevágás, mert csak ujév körül csalogatták oda a bányászokat fizetésjavitással, mert akkoriban teljesen el volt tatva népteleneve a független bányák.

A Frick bányákban s az acél, trószt virginiai és kentuckyi bányáiban még nem szállitották le a munkadijaskat, de a munka nagyon megcsökkent és a Taylor rendszer segitségével hozzák be a magasabb munkadijakat.

A független connelsvillei bányák egynémelyikében sztrájkba mentek az emberek, de a sztrájkok csak órákra, vagy legfeljebb napokra terjedtek és ma már a legtöbb helyen ujra dolgoznak.

Természetesen a munkanapok száma is csökkent, minthogy az acélipar példátlan pangással küzd egy-két hónap óta.

A koksz ára, amely január végén még 4.90 volt, ma 3.40—3.75, de tudnak olyan rendelésről is, amelyet 3.25-ével szállitottak.

Ugyancsak lejjebb és egyre lejjebb vágják a munkadijakat

(Folytatás az 5-ik oldalon.)

ANGOL BÁNYÁSZOK PÉNZT ADTAK KÖLCSÖN A BÁNYÁNAK, NEHOGY LEZÁRJON

Az angol bányaipar rendkivül sulyos helyzetben van és a bányák sorra zárnak le. Az angol miniszterelnök, Baldwin, a hozzáforduló bányászoknak azt a tanácsot adta, hogy vegyék ők át azokat a bányákat, melyek nem képesek haszonnal dolgozni, és tartsák ők üzemben, ugy, amint azt jónak látják.

Ezt a tanácsot megfogadták a Vauxhall Colliery bányászai, North Walesben, Angliában, a hol a társaság le akarta zárni a bányát.

A társaság azt állitotta, hogy az elmult négy legutóbbi eszten dőben folyton veszteséggel dolgozott és már 23,000 font sterlinget (megfelel $115,000-nak) tett ki ezszesen a veszteség.

A bányában 650 bányász dolgozott, akik kenyér nélkül maradtak volna, ha a bánya lezár. Ezért gyülést hivtak egybe a bányászok és a város más foglalkozásu lakossága és elhatároztak, hogy pénzt adnak össze, mindenki egy bizonyos összeget és ezt a pénzt kölcsön adják a bányának. A bánya fizeti tovább a rendes béreket, de ha az év végén veszteség mutatkozik, ugy a veszteséget a kölcsön adott pénzből fedezik, ha azonban nyereség volna, ugy a bányászok a kölcsön adott pénz után kamatot kapnak.

Ez az első eset, hogy Angliában a bányászok a bánya érdekltségébe ilymódon kapcsolódnak és ha bevallik, ugy valószinüleg még több bánya fogja kivetni ezt a rendszert.

Virág Andris meg a három grófnő

a cime a Bányászlap uj bányaplézs meséjének, melynek közlését mai számunkban kezdtük meg.

A Bányászlap olvasói tudják, hogy regényeink mindig érdekesek, mindig eredetiek. Ezt a regényt is egyenesen a Bányászlap olvasói részére irta

Bácskai István

Ezt a nevet az amerikai magyarok most hallják először, de a régi magyar Felvidéken nagyon jól ismerik ennek az irónak irásait. Ott irt érdekes novellái kettték fel figyelmünket és amikor megtudtuk, hogy Amerikában van, felkértük, hogy irjon lapunk részére egy regényt.

Az uj regény alakjai élő emberek, akik itt élnek köztünk a magyar bányaplézeken. Hisszük, az előfizetőinknek nagyon fog tetszeni Bácskai Istvánnak az első irása, amit lapunk olvasói számára irt.

Ha még szomszédjának nem járna lapunk, figyelmeztesse, hogy fizessen arra most elő, amikor e nagyszerü uj regény közlését megkezdjük.

MAGYARORSZÁGI HIREK

Haller István nem térhet vissza Amerikából.

A numerus clausus miniszterének bankalapitásai és faüzletei.

Négyszáz vagon fát ad el Haller a kultuszminisztériumnak — a Holdból.

Amig Hallerék a győri Ott-cégegel viaskodtak, másfelől is szorongatni kezdték őket. Sulyos bajok voltak a komittenseik rész vényteltetei és a kosztpénz körül. Sürgősen pénzt kellett teremteniök és ezért Hallerék megkisérelték ujból eladni azt a famennyiséget, amelyet az Ott cégnek nem tudtak leszállitani. Már folyt ellenük a bünügyi nyomozás, amikor fölkeresték több kereskedőt, igy egyik elökelő győri facégnek a tulajdonosát és rá akarták venni ölet arra, hogy rendeljenek tőlük ujabb száz vagón fát és fizessék ki előlegként a fa értékének egy harmadát készpénzben. Szerencsére a győri fakereskedő véletlenül megemlitette "az üzletet" Ott Gyula előtt, aki természetesen figyelmeztette kereskedőtársát arra, hogy vigyázzon, mert Hallerék becsapják öt is és odavész a pénze.

Az ujabb kudarc után Haller és társai meggyőződtek arról, hogy hiába kisérleteznek tovább kereskedőkkel, akik már tulontul ismerték őket. Elhatározták tehát, hogy nalvabb üzletfeleket fognak felhajtani. Kapóra jött, hogy a vallás- és közoktatásügyi miniszterium elhatározta a felügyeleti hatósága alá tartozó összes épületeknek központi tüzelőszer-ellátását. Ez nagyszerü alkalomnak mutatkozott arra, hogy nagyobb tétel tüzelőanyagot lehessen eladni, komolyabb következmények nélkül.

Haller István, a kurzus volt hatalmas kultuszminisztere, bizott abban, hogy ha a szállitás körül majd az Otténkál már tapasztalt zavarok fognak előállni, annak a miniszteriumnak rés szérő, amelynek egykor ő korláltan ura volt és amelyben vezető állást töltenek be azok, kik még mindig az ő politikai eszméire esküsznek, — sulyosabb kellemetlenség nem érheti öt.

Mielőtt tovább folytatnók Haller István bankári tevékenységének és hires faüzletének ismertetését, ezen az uton kell megkérdeznünk a magyar kultusminisztériumtól, hogy Haller István, illetve a Budapesti Áruhitelbank és az ez által patronizált Mátravidéki Részvénytársaság abból a négyszáz vagon tüzifából, amelyet a kultusminisztériumnak eladtak, mennyit szállitottak le és a kapott előlegből mennyit és mikor fizettek vissza.

Alaptőkeemelés ügynökökkel

A Budapesti Áruhitelbank számtalan millió alaptőkéjének teljes elvesztése után, ahelyett, hogy a kereskedelmi törvény rendelkezéseinek megfelelően kimondotta volna a felszámolást, — alaptőkét emelt. Ötszáz millió koronára emelték fel Hallerék az alaptőkét, fényes üzleti eredményeket kürtölve világgá, hogy igy biztositták az ujonnan kibocsátott részvények elhelyezésének lehetőségét.

Az ügynökök egész gárdáját mozgositották az uj részvények elhelyezésére. Minden közvetitő prospektust hordozott a zsebében, amelyből az áldozat meg tudhatta, hogy ha Budapest Áruhitelbank-részvényt vásárol, ugy Magyarország legbrillánsabb üzleti vállalkozásának résztese lesz. Ebben a prospektusban igen nagy gondot fordítottak arra is, hogy kiemeljék Haller István szerepét, amely nagy jelentőségét és a személyéhez fűződő üzleti lehetőségeket. A prospektus szerint a Budapesti Áruhitelbank volt az a vállalat, amely részére semmi sem lehetetlen, nagyhatalmu elnökének segitségével az üzleti tevékenység minden akadályát leküzdötte. Szédületes perspektivákat nyitott meg ez a prospektus a vagyonukért aggódó részvényvá sárlók előtt. Hallerék tehát nem voltak válogatósak az eszközökben akkor, amikor sürgősen kellett gondoskodniok az uj tőke bevonásáról, mert a Budapesti Áruhitelbank működésének első etapja a rendezetlen ügyek egész seregét halmozta fel.

Az egyik közvetitőnek sikerült egy nagyobb halat keriteni iálóba. Preisz Gyula nyugalmazott főhadnagy Szombathelyen egy kis gyárat alapitott, amely gomb- és paszománykészitéssel foglalkozott. Preisz eladta gyárát és a kapott vételárral Budapestre jött szerencsét próbálni. Az egyik közvetitőnek sikerült Preiszt rábirni arra, hogy jöjjön fel a Kossuth Lajos ucca 1. szám alá, Haller Istvánhoz.

Preisz Gyula megtisztelve érezte magát, hogy Haller István hajlandó öt üzleti vállalkozásába belevonni. Meghatotta az az előzékenység, amelyet öt, a volt vidéki kis gombgyárost fogadta a nagyhatalmu politikus. Haller István közölte Preisz Gyulával, hogy hajlandó öt a Budapesti Áruhitelbank részvényesei közé befogadni és ötvenezer darab részvényt rendelkezésére bocsátani.

Ekkor már ötszázmillió korona alaptőkével szereplő részvénytársaságnak ténylegesen nem volt más vagyona, mint a Kossuth Lajos ucca 1. szám alatti helyiség és annak berendezése. Ezzel szemben sulyos adósságok terhelték a bankot és azok a fejedelmi fizetések, amelyeket a bank igazgatói, ügyesze és más alkalmozottai biztositottak szerződésileg a magukra nézve. Nem lehet vitás, hogy a bank részvényeinek belértéke ekkor már meg sem közelitette azoknak névértékét, tehát már jóval az egyezer korona alatt járták, de ez nem akadályozta meg Haller Istvánt abban, hogy a részvények vételárát háromezer koronában jelölje meg.

Az ötvenezer részvényért szám ötven millió koronát kért Haller István, hogy a számmillós felárral biztosithassa a maga részére saját részvényeinek átvételét. Ekkor már ugyanis a Géczy—Hugyecz-testvérek és Haller István között küzdelem folyt a majoritásért és ebben a küzdelemben az győzhetett, aki az uj kibocsátásu részvényekből többet tud átvenni, mint a másik: Az áldozatok pénzéből, a részvények felárából akarták megszerezni az ehhez szükséges pénzt. Igy került horogra Preisz Gyula, aki a felárként fizetett számmillós koronával lehetővé tette Haller Istvánnak azt, hogy ez a szindikalizált részvényekből százezer darabot magának szerezhessen meg.

Fosztogatás fajvédő alapon

A tárgyalás folyamán Haller István közölte Preisz Gyulával, hogy a részvényeknek az értéke sokkal többb, mint háromezer korona és ő csak azért adja Preisz Gyulának háromezerért a részvényeket, mert lehetővé akarja tenni neki, mint keresztény embernek, és volt aktivtisztnek a vállalatba való könyvnyebb és előnyösebb bekapcsolódást. Preisz Gyula előadta, hogy ő nincsen olyan vagyoni helyzetben, hogy megelégedhetne az egyszerü tőkebefektetéssel, mert kis tőkével neki kenyére nem tudja biztositani. Százötven millió koronát nem köthet le akként, hogy ennek csak évi osztalék formájában élvezhesse a gyümölcsét. Elmondotta, hogy tőkéjének felhasználásával Budapesten gomb- és paszománygyárat akart létesiteni. Haller István erre azt válaszolta, hogy ha Preisz megveszi az 50.000 darab részvényt, a Budapesti Áruhitelbank gondoskodni fog a gyár felépitéséről és üzembehelyezéséről.

Haller Istvánnak ezekkel az igéretekkel sikerült rábirni Preisz Gyulát a részvények megvásárlására. Szerződést kötöttek, amelynek értelmében a Budapesti Áruhitelbank egy paszománygyári részvénytársaságot alapit, 300 millió korona alaptőkével, gondoskodik a gyár felépitéséről, üzembehelyezéséről, és biztositja ennek forgótőkéjét. Ezenkivül Preisz Gyulát a Budapesti Áruhitelbank felügyelőbizottságába is megválasztják. A szerződés megkötése után az ötven Preisz Gyula lefizette a 150 millió koronát és megkapta az 50.000 darab részvényt. A szerződés teljes megnyugvást akart nyujtani Preisz Gyulának és ezért azt a biztositékot is megadta, hogy amennyiben záros határidőn belül a gyár bármi okná fogva nem kezdhetné meg üzemét, Preisz Gyula 150 millió koronája után a mindenkori kosztpénzkamat szerinti heti kártérítésre tarthat igényt.

Preisz türelmesen várta a paszománygyár felépitését, de ez egyre késett. Haller és társai ujabb és ujabb kifogásokkal odáztak el a szerződésileg vállalt kötelezettség teljesitését. Elmondották Preisz Gyulának, hogy más természetü óriási üzletek lebonyolitásával vannak elfoglalva, amelyekből Preisz Gyula is, mint részvényes, tetemes haszonhoz fog jutni. Preisz egyidejü még türelmesen várakozott, de amikor azt látta, hogy Haller és a Géczy-testvérek egy általán az ő, és az egész ügyelőbizottság és a gyáralapitás ügyével, szerződésére való hivatkozással erélyesebben lépett fel. Preisz Gyulának ekkor még sejtelme sem volt arról, hogy a Budapesti Áruhitelbank teljesen tőke nélkül áll és hogy az ő 150 millió koronáját is már régen felemésztette az igazgatók fizetése. Haller Istvánnak és a Géczy-testvéreknek azonban a bank tény leges helyzetét sikerült a felügyelő-bizottság tagjai előtt is eltitkolni és igy a jóhiszemü Preisz Gyula komolyan vette Hallernak azt a kijelentését, amely szerint a gyár felépitésének nincs más akadálya, mint az, hogy megfelelő telket találjanak a célra.

(Világ.)

(Folytatása következik.)

DOLGOZTASSA PÉNZÉT

A Mellon National Bank jó kamatot fizet minden hat hónapban a betétek után. Helyezze el itt a pénzét itt több bénat kaj betéte után a emellett a legbiztosabb helyen van.

Saját anyanyelvén készséggel magmondjuk Önnek ennek előnyeit. Engedje meg nekünk, hogy megmagyarázzuk Önnek a Mellon Service-t, vagyis miként élhatunk az Ön pénzügyeinek elintézésénél minden tekintetben szolgálatára.

Tőke és tartalékok összege — $14,800,000.00.

MELLON NATIONAL BANK
PITTSBURGH, PA.
Foreign Exchange and Banking
OLIVER AVENUE
and
SMITHFIELD STREET.

MAGYARFALU FLORIDÁBAN

Floridában, Amerikának legcsodálatoibb álmaiban, az orok napsütésben, az ujkalifornia szájában, Magyarfalut akarunk alapitani. Ez a Magyarfalu az ősi magyar ügyszövetségi kelőhe közepén. Polk County-ban lesz.

A floridai alapitás vonzóerővel és vagyonmagban: kiegyiptomi jó pedig, tanulékonysága, jósága, becsületes szorgalmassága, szeretete a szülőföld és honfitársai iránt. Ő az, akinek a Floridai Magyarfalu az ősi hős fejedelem honfoglalóvezérének fogadalmának, hogy nek a derék amerikai emberekkel van ezer magyar ismerőse, aki rá vette őket, hogy testvériesek legyenek egy magyar közösget alapitunk.

Az amerikai bányákban és gyárakban számtalan olyan ember dolgozik, akinek szive az a föld után. Ilyen földszerető és földmivelésére értő magyar embereket akarunk mi Floridában letelepitni, hogy ott boldogan, jólétben és szabadságban éljenek, ahol nem kell tartani a bányák lejáró kőtől és ahol nem kell félni a gyárunkná bisszatalan munkavisszanyalót. A floridai Magyarfalu földje vár a magyar emberek munkás karjai után és a munkálatok szerencsénk bőségen kinálnak jutalmasra hálás szorgalmas munkát.

A mérnökök most tervezik Magyarfalut, most hasitják a földet 5 és 10 holdas farmokra, utakat és hajszálpontosan és mintafarmot rendeznek be, hogy az ott letelepedő, ős szülőföldjén boldog legyen.

Az amerikai magyar napilapokban sorozatos cikkeket irok ennek a rendkivüli erőt és szépséget jelentő Magyarfalu Bányászlap olvasóit arra kérem, hogy olvassák a magyar napilapokban megjelenő floridai cikkeimet.

Most dolgozom a tervek és kis füzeten, amelyben fényképekkel illusztrálva mutatom be Floridának és a floridai Magyarfalunak a szépségeit és mindazokat, ami ezen a kis szigeten a szép és boldog lényegen.

Az amerikai magyar napilapokban sorozatos cikkeket irok ennek a rendkivüli erőt és szépséget jelentő Magyarfalu Bányászlap olvasóit arra kérem, hogy olvassák a magyar napilapokban megjelenő floridai cikkeimet.

Most dolgozom a tervek és kis füzeten, amelyben fényképekkel illusztrálva mutatom be Floridának és a floridai Magyarfalunak a szépségeit és mindazokat, ami ezen a kis szigeten a szép és boldog lényegen.

Nevem: .....

Pontos cimem: .....

ERNEST L. MANDEL
799 Broadway, New York, N. Y.
A Floridával és a floridai Magyarfaluról szóló füzetből kérek egy ingyen példányt.

AZ ÉLŐSDIEK

Sok férfi, nőt és gyermeket kesztenek más betegségek ellen, mikor igazi betegségük van. Ugyanezen élődiek, a szellemi téren Biztosítjuk mindenkinek a legszebb tavasz részét. Hajtsa fel a mellékelt árlapot sárga árcédula alatt. Ha betegek, hát- és lábfájás, émelygés érzés a gyomorban és belekben, amely sokszor a torkáig ér fel. A bőrgyak almagy mindon alatkedve, lusta és sem nivel sem tudó lesz.

A gyomor sokszor elromlik, úgy, hogy az étel nem lelik. A szalag gyakran eglapti-kus rohamokat okoz-tatva elámenet ösz-torukban vagy betánkolódóan. Ilyenkor fulladás lép fel, sőtmost, hogy elszárja a torkát. Vet. Jobb, ha megszabadul ettől a szörnyű férgétől, mielőtt más a korai sírba vinné. Rendeljen egy kenőcsöt vagy Laxal-t 25.75-ért és ha más-nap ugyanúgy más emberek árul magát. Extra erős $5.50. Bármentesen küldjük a tanandó bekülöbe ellenőrbe. A csomag biztosításara küldjön 25 centtal más. Laxal Med. Co. 148 Laxal Bldg. Box 963, Pittsburgh, Pa.

FIRST NATIONAL BANK
North-Fork, W. Va.
Bankunk legnélkülözhetetlenebb a vidéken.
Pénzét felmondás nélkül bármikor kikaphatja.
Ne küldje pénzét idegen bankokba, hanem helyezze el nálunk, ahol teljes biztonságban van.
PÉNZKÜLDÉS. HAJÓJEGYEK. JOGÜGYI DOLGOK.

A Bányászlapot bányászok irják, bányászokról, bányászoknak.

PÉNZÁTUTALÁSOKAT DOLLÁROKBAN

Magyarországba és alacsabbi rémsége, tovább Csehszlovakiába, Romániába és Jugoszláviába a legpontosabban eszközöltik.
Kamatoz dollárbetétekre 4 évben mutat elfogadunk.
Hajójegyeket olcsóbb árakon szolgáltatunk.
A magyar bányászok bizalmukat szívesen szolgálunk.
Ügyeikben tanácsot el. MINDEN ÁTUTALÁSI MAGYAR TERÜLETEN kezünk a legtökéletesebb kiszolgálásban.

American Union Bank
Fő iroda: 12 EAST 23rd ST. NEW YORK CITY. Fiókintézet: 1587 BROADWAY.
A Bankpalotában Cor. 52nd Street
A bank 1897 Second Ave. alatti fiókirodája minden nap este 8 óráig, hétfőn este 9 óráig nyitva van. — Vasárnap egész nap nyitva van.

MAGYAR BÁNYÁSZOK!

Ha házat vagy farmot akar venni, vagy eladni, forduljon bizalommal hozzánk. Évek óta bevallottak szolgálunk ki a magyarságot. Biztositási osztályunk élet és balesetbiztositásokat ajánl a magyar bányászoknak. 10 és 20 évre kötöttfizetőket kötünk, ami azt jelenti,

HOGY MÉG ÉLETÉBEN MEGKAPJA A BIZTOSITÁSA ÖSSZEGET.

Magyar levelekre magyarul válaszolunk.

KISS AND KLEIN
Real Estate, Insurance & Brokers
202—204 SECOND NAT. BANK BLDG.
Brownsville, Pa.

SECOND NATIONAL BANK
Brownsville, Pennsylvania
Ne küldje pénzét idegen helyre.
Ne menjen ki, gyere ugyne bankba, hanem jöjjön hozzánk, a vidék egyik legerősebb bankjába.
BETÉTEK UTÁN 4 SZÁZALÉK KAMATOT FIZETÜNK és szükség esetén pénzét felmondás nélkül fizetjük vissza.
Pontos, lelkiismeretes kiszolgálásért biztositjuk.
SECOND NATIONAL BANK
L. B. BULGER, Cashier. EARL HUSTON, President.
Brownsville, Pennsylvania

MI LESZ ÖNNEL, HA MEGÖREGSZIK?

Gondoljon öreg napjaira és vegyen olyan életbiztositást, melyet

MÉG ÉLETÉBEN KIFIZETNEK.

MAGYAR KÖTVÉNYT KAP, melyből Ön pontosan tudja, hogy milyen biztositást vásárolt.

Bővebb felvilágositásért irjon a következő cimre:

NATIONAL INSURANCE AGENCY
HIMLERVILLE, KENTUCKY.

A Provident Life and Accident Insurance Co. vezérügynöksége.

The Style Centre

Welch uj hitel üzlete

MEGNYILT MÁRCIUS 28-ÁN.

Ezt az üzletet azért alapitották, hogy a kispénzü munkásemberek itt szerezhessék be szükségleteiket, női ruhák, kabátok, öltönyök, alsóruhák és cipők kényelmesen fizethető részletre kaphatók.

JÖJJÖN EL ÉS NÉZZE MEG, MINDENT KAPHAT ITT, AMIRE SZÜKSÉGE VÁN.

Csak pár dollárt kell lefizetni, vegye meg és vigye el a kiválasztott cikkeket és azután akkor fizet, amikor van pénze. Hetenként ha egy pár pollárt fizet, kényelmesen letörleszthetí a vételár maradványt.

Csakis a legujabb divatu és a legkitünöbb anyagu árut tartjuk és az árukért, amelyeket hiteire adunk el, semmivel sem számitunk többet.

Most, hogy a viszonyok olyan rosszak, itt vásárolhat a legmegfelelőbben.

Jöjjön el hozzánk és sok pénzt megtakarit.

The Style Centre
RAILROAD STREET
WELCH, W. VA.
A KATZEN ÜZLETÉVEL SZEMBENI SAROKNÁL.
Vágja ki ezt a cimet és tegye el, mert erre a cimre szüksége van.

CUNARD
MAGYARORSZÁGBA
(Chorbourgon át)
Leszállitott árak harmadosztályu oda- és vissza szóló körutazási jegyekből:

BUDAPESTRE és vissza a BERENGARIA) AQUITANIA)	$204.50
MAURETANIA	$200.50

ne sűdő.

INDULÁSOK SZERDÁN.
Magyarországra 5 nap alatt.
Nem polgár utasok visszajöttek a kvótára való tekintet nélkül. Minden harmadosztályu utas kabinban van elhelyezve. Mindszálban tisztaság, kitünő ételek. Részletesebb fordulókra a helyi ügynökökhez, vagy

CUNARD LINE
1406-H. St. N. W. Washington, D. C.

Sérvben szenvedők

dobják el sérvkötőiket.

Ezer és ezer sérvben vagy szakadásban szenvedő ember talál enyhülést az szabadul meg a sérvkötő kellemetlen kényszerétől STUARTS tudományos ADHESIP PLAPAO PADS használatával. Gondolja meg, hatarozza el magát, dobja el sérvkötőit, a gumiszalagokat és vasalkuszerü kötszereket. Hadd küljünk önnek

INGYEN próbára PLAPAO

kötelezet. Semmit sem számitunk érte, sem most, sem később. Hadd küljünk önnek bizonyitékokat, hogy a PLAPAO PADS mit müvel más szakadt. Hadd küljünk önnek szerelt szóló könyvet. Ekül alatt tett vallomásokat az ország minden részéből bizonyitják, hogy a PLAPAO PADS-ek megjavitottak egy ki szakadásai, amit sérvek? bevisznünk NE VÁRJON. NE KÉSEDELMEKEDJÉK. Küldje be nevét és czimét MA és mi elküldjük INGYEN PROBÁRA A PLAPAO-t, a szakadásról szóló könyvet is. Cim: PLAPAO CO., 2834 Stuart Bldg., ST. LOUIS, MO.

Dr. POINDEXTER
FOGORVOS
(Elwood szálloda)val szemben.)
WELCH, W. VA.
Ha elszéngu munkát akar, olcsó áron, forduljon bizalommal hozzám. Én a munkámért felelősséget vállalok.
A legtöbb magyar hozzám jár, jöjjön a többi is és győződjön meg arról, hogy elszéngu kiszolgálásban részesül.

ÁLLAMI SZABADALMAT
szerezek jó sonnére. Küldje találtmányát egyszerü rajzzal, vagy mintával INGYENES tanácsért.
ZOLTAN H. POLACHEK
Patent Attorney — Prof. Engineer
74 Wall St., New York

Bányászok, pártolják a bányászok bankját.

MAGYAR BÁNYAPLÉZEK MESÉI

VIRÁG ANDRIS MEG A HÁROM GRÓFNŐ.
Irta: BACSKAI ISTVÁN.

Este volt és Sajókut felett, épen ott, ahová a templomtorony mutatott, olyan tündöklően ragyogott a Göncöl szekér, hogy egy teremtett lélek se tudta elhinni, hogy ugyanez a hét csillag ugyanebben az időben más falu felett is ragyog. Tavaszi éjszakák jószagu, furcsa, fűvetaszjadzó és szivetbizseregtető nyugtalanságában érzik csak az emberek olyan fontosnak és a többitől különállónak magukat, hogy biztosra veszik: hosszu utjáról pontosan miattuk állt meg a templomtorony felett az a csillagszekér, a mit reggelre talán a felé küldött nagy sóhajtásokból összegyült szellő indít el más tájak felé.

A tyukok már régen aludni mentek és a házak előtt üldögélő emberek szeme is csak ugy pislákolt, mint a pipákban a hunyó parázs. Lassan befelé kászolódtak az öregek még egyszer felnéztek az égre, csak ugy szokásból, de talán öntudatlanul is azért, mert nem árt az öregeknek megnézni a csillagos eget, mielőtt aludni mennek, mert hát ki tudja, tán tulalulják a reggelt, a holnapi csillagokat, meg az életet is. Törődött, fáradt ember mit tudhatna, nem kél-e fel holnap a nap nélküle? És nem érte gyüttek-e a Göncöl?

A kapukban még hancurozott pár fiatalka, ugy tettek már, mintha bucsuznának, de közben ők is az eget nézték, különösképen a Göncöl szekeret, ami most meg épen olyan volt, mint a felvirágozott lakodalmi szekér. Keveset szóltak ezek is, de nem a fáradságtól, hanem attól a nagy csuda tavasztól, ami ugy zengett a szivükben, mint a legédesebb harangszó. Arra nem gondoltak, hogy néha a harangszó tüzveszedelmet, vagy halált is jelenthet.

Ezt a tavaszesti kevés szót sose lehet se leirni, se elmesélni. Buta, jámbor és együgyü szavak ezek, papiron is, elmondva is, ha nincs mellettük sötétség, csillagsugár, meg percegő csend, meg az egész istentelen tavasz. Ilyesmiket mondanak: galambom, rozmaringom, tubicám, violám, — de ezeket a szavakat nem lehet elvenni a falu tavaszi fiataljaitól. Szép pillangók ezek, fényes szárnyuak, de lekopik róluk a szines fényesség, mihelyst hozzáérnek. Szivek mélyéről, emlékek imádságos könyvéből szedje elő kiki magának ezeket a szavakat, ugy ahogy maga mondta, maga hallotta. De ki ne mondja! Csak ugy gondolja el magában, lecsukott szemmel.

— Örzse, te, meddig akarsz még kinn kuncsorogni az éccakában, no — kiáltott ki az egyik asszony a lányának.

— Hoj, Máris, de odanyötté ahon a kiskapuhon. Tán ott akarsz megvirradni, hallod-é? — türelmetlenkedett a másik.

A fiatalok duzzogtak, furcsállották az öregeket, de mentek befelé, szivszorongósan, aprócska lépésekkel, hogy minél tovább tart son. Egyik-másik vissza is szaladt sugni valámit a hetyke legénynek, egy olyan is volt közük, aki esküdözve megfogadta magának, hogy ha az Andris elveszi — mintahogy azt ígérte — és neki lánya lesz, hát azt hagyja mindétig kinnálfani a kapuban, ha mindjárt rájuk köszönt a hajnal is. Mert ez nem tudta, hogy a türelmetlenkedő anyja is ezt fogadta vagy husz esztendővel ezelőtt...

* * *

A pap házánál ugattak a kutyák. A közel lakó emberek közül egyik-másik felriadt és gondolta magában: biztos megbetegedett valaki hirtelen és mennek az utobió kenetért. Tán az öreg Zsuzsa néni kéredzkedik ki ebből a világból, mert hogy igen rossz bőrben volt szegény. Öreg is már, igen öreg, hiszen még a negyvennyolcas forradalomra is emlékszik, bár már néha összezavarja a dolgokat.

A kutyák ugyan egész éjszaka feleselnek egymásnak, de a pap kutyái nem igy, ilyen oktalanul, maguk kedvéért ugattak. Okuk volt rá és ez meghallik a jó komondor hangján. Hacsak valami messzi pajtásának akarja jelenteni, hogy nincs baj, akkor gondtalanul vakkant egyet-kettőt és ugyanugy kap ja a feleletet. A pap kutyái azonban most embernek jelentettek valamit.

Egy idegen férfi zörgetett a pap ablakán. Türelmesen, jószándékkal, bocsánatkérően.

A harangozó, aki ott lakott a papnál, kötelességtudóan felkelt és hivatalos hangon mondta, mint máskor:

— Minden jóté lélek dicséri az urat. Mit akarsz?

Csendes és idegen hang felelt:

— Messzről jöttem, szállást kérek reggelig.

Ez már olyan dolog, amibe a harangozó egymaga nem intézkedhet. Megvakarta a fejét, gondolkozott egyet, aztán felkeltette a papot.

— Itt dörömböl egy ember, aszondja, hogy szállás köll neki. Mit csináljak vele? Nem lehet jó ember, mert minek mászkálna egy idegen faluban éjszaka.

— Engedd csak be, ha egyszer szállást kér. Ha nem finyás ember, elfekszik a kanapén.

A harangozó lekussolta a kutyákat és bengedite az idegent. Kicsit mogorván ismételte előtte a pap szavát:

— Ott az a kanapé, feküdjön rája. Ha maga igazi utas ember, akkor nem követel min gyá paplanyos ágyat.

— Meg akarom mondani a tisztelendő urnak, hogy...

— Sose mondj fiam semmit most, — szólt ki a pap — majd reggel. Álmos vagyok, késő az idő. Feküdj csak le, oszt meg le ijedj ha éjszaka nagy zugást hallsz. Nem földrengés az, csak a harangozó horkol. Adjon Isten jó éjszakát... és a pap már aludt is.

— Köszönöm a tisztelendő ur jóságát, jójcakát — mondta az idegen.

Csend lett hamar, a pap kutyái is csendesebb hangon ugattak, hogy rendben van minden megint. A pap jó lelkiismeretted aludt, a harangozó néha felijedt és ugy nézte: hol késik már az a jó pálinkás reggel, az idegen pedig arra gondolt, hogy vajjon ő is ugy megváltozott-e, mint ez a falu, meg a tisztelendő ur hangja? Mert azt már látta, hogy a harangozó csak olyan, mint volt régen, abban az időben, amikor... de itt már az ő gondolatának folytatása előtt is becsukódott az ébrenlét kapuja, ami mögött már olyan kert van, amit sokszor el se lehet mesélni emberi szóval.

* * *

— Adjon Isten, jóreggelt, dicséretessék az Úr — köszönt rá az éjszakai vendég Arany Kálmán tisztelendőre. — Nem ismer meg a tisztelendő ur? Pedig egyszer ugyancsak végigsuhintott rajtam a nádpálcával...

— Várjál csak, fiam, hagy nézzelek meg jobban. Ha végighuztam rajtad a nádpálcával, akkor te ide jártál az iskolába. Ha pedig ide jártál, akkor nem lehetsz más, mint vagy a Tulipán gyerek, vagy a Stule asztalos fia, vagy pedig Virág Andris, mert csak ez a három gyerek került el a faluból. A Tuli pán fia nem vagy, mert az bicegett az egyik lábára, a Stule asztalos fia se vagy, mert az olyan hirtelenszőke vöröses gyerek volt, azt meg nem növi ki az ember nagykorára se. Igy hát bizony csak a Virág Andris vagy, aki kiment az apjával Amerikába. Hozott Isten, kedves öcsém, tán csak nem egyenest Amerikából gyüttél ide?

— De bizony onnan gyüttem, tisztelendő uram. És bocsánatot kérek az éjszakai háborgatásért, de már szégyen ide, szégyen oda, nem ismertem ki magam a faluban. Ugy volt, hogy késő este érkeztem meg a Sajókőzi állomáson és már nagyon huzott idő a szivem, gondoltam begyalogolok. Egy darabig még csak ismerős volt az ut, a Pokol árok most is ott van a helyén, de a faluban már nem tudtam kligazodni. Megszaporodtak a házak, egyik-másikat meg megtoldották, a szinük is megváltozott, melyik megkopott, melyik megfényesedett, a sötétben meg nem is igen láttam és igy nem tudtam hamarjában, hogy melyik a sógorék háza. Idegen házba meg nem akartam bezörgetni, gondoltam, hogy a tisztelendő ur csak ad szállást és a Tusa bácsi se hajint ki, ha szépen megkérem.

— Megemberesedtél, fiam, ugyancsak. Na, nem ártott meg az az Amerika, nem lehet mondani. Hát meddig maradsz most itt mínálunk? Mert remélem, nem mész holnap vissza és igy még ma nem is akarom megkérdezni, hogy milyen az élet Amerikában.

— Nősülni jöttem haza, tisztelendő ur — mondta kicsit szégyenlősen a legény.

— No, no. Hát ott nincs elég lány, angolok, meg magyarok?

— Hát vanni van épen, de nem a kedvemre valók. Gondoltam, haza jövök, szétnézek itten, meg aztán a Juli hugomat is szeretném látni.

— Aztán választottál-e már magadnak asszonyt?

— Választottam bizony. Elveszem a grófkisasszonyt — tréfálkozott Virág Andris.

— A grófkisasszonyt-e? Aztán melyiket?

— Hogy hogy melyiket? Hát több gróf kis asszony is van a faluban? Ejnye, de hiresek lettünk,ióta elmentem. Akkor még csak egy volt, az is fiatalka, de mindig avval csoftolta, hogy a grófkisasszonyt akarom elvenni.

— Most már három grófkisasszony van a faluban. Az egyik, akit te is ismersz, a Mária grófkisasszony, a másik a Bürök Biri, ezt csak csufolásból mondják, mert fél a legénytől, ocsi ráfogták, hogy bőszke. Tréfálkozásból. A harmadik pedig a Gró lánya, a Szekeres Panna. Mert ez aztán, bőszke, sokkal büszkébb, mint a Mária grófkisasszony. Hát most már az a kérdés, hogy melyiket akarnád elvenni.

— Hát ha a Szekeres Panna a legrátartibb, akkor aztat. Mert csak olyan lányt érdemes elvenni, aki nem nagyon akar jönni az emberhez. Mert a többit könnyü...

Igy beszélgettek a pap házánál, de Virág Andris féllába már az ajtón kivül volt, szaladt is a hugához, Virág Julihoz, férjezett Demeter Pálnéhoz, aki örömében ugy nevetett, hogy sirás lett a vége, mire a két éves kis Palkó is keservesen sirni kezdett. Azt se tudták Demeterék, mint csináljanak a legénnyel, ezer kérdést kérdeztek, feleletre is alig vártak a nagy kiváncsiságtól. Hogy hát édesapámék hogy vannak? És mikor jönnek haza? Édesanyám egészséges-e? Meddig maradsz itthon, na, el se eresztünk... és igy tovább.

A sógor tért előbb észhez:

— Na Andris, igyál hát ebből a jó sligovicából egy kortyintást, aztán meg gyerünk frissítőkölni.

Egy-kettő hire szaladt a faluban, hogy megjött Amerikából a Virág Andras, még pedig lánynézőbe, bár Amerikában a dollárkirály neki akarta adni kisebbik lányát, meg az egyik palotáját is vele, aminek csokoládéból volt a kerítése, mége csurgott a csatornanyilason, de a Virág Andris azt mondta nagybetykén, hogy aki a sajókuti lányokból választhat, az bizony fittyet hány még a dollárkirály legszebbik lányára is...

* * *

Nem volt aznap fontosabb személyiség a faluban, mint a harangozó, a Tusa bácsi. Ő vezette el Virág Andrist a sógora házához s aztán mindenkinek hangosabban, gyorsabban mondta el a nagy ujságot, mintha a nagyharangnra bizta volna. Igaz, hogy a Tusa bácsi mindig is fontos személyiség volt, ez már együtt járt a hivatalával. Az is emelte a tekintélyét, hogy a papnál lakott, ott foglalatoskodott a pap háza körül és az öreg Boris nénit, aki a pappak főzött, takaritott, ugy ekcéziztatta, akárcsak a gyerekeket, amikor felkunyorálták magukat a templomba, a harangot huzni.

(Folytatása következik.)

A KORHELY CSALÁDAPJA,

aki keresetét mérges italokra költi a családját nyomorogni hagyja, a legnagyobb átka a társadalomnak. Asszonyok, akik sokat szenvednek ilyen férj mellett, s egyének, akik akaraterő hiánya miatt rabjai ennek a szenvedélynek, hozassák meg az

ANTIBETIN

orvosságot, mely már sok embert mentett meg az elzülléstől és sok-sok családot az elpusztulástól. Egy nagy üveg ANTIBETIN ára két dollár, gyakran ez is elég, azonban makacsabb esetekben három üveg szükséges, melynek egyszerre való rendelése Öt dollárba kerül. Pénzszámlati utasitással bárhova küldjük. A pénzt a rendeléssel küldje erre a cimre:

VÖRÖS KERESZT PATIKA, 8901 Buckeye Road, CLEVELAND, OHIO.

Rendeléseket küldünk szép. 1925. évi fali naptárt ajándékba.

CSÖKKENT A SZERVEZET KÉSZPÉNZÁLLOMÁNYA.

A Bányászszervezet most tette közzé mult év második feléről a pénztári jelentést és ebből látható, hogy a szervezet Készpénzállománya december elsején $1,259,326 volt, szemben a tavaly junius 1-én kézzel volt $1,630,557-ral.

A kimutatás szerint tehát majdnem 400,000 dollárral volt kevesebb készpénze decemberhónap elsején a szervezetnek, mint junius 1-én.

KÉSZPÉNZDOLLÁRT KÜLDHET MAGYARORSZÁGBA

és az elszakadt részekre postán és sürgönyileg is.

HAZAI JOGÜGYEKET legpontosabban intézünk elsőrangu hazai ügyvédek utján.

HAJÓJEGYEK a legjobb vonalakra.

AFFIDAVITOK pontos készitése.

BETÉTEKRE 3 százalék kamatot fizetünk.

HIMLER STATE BANK
HIMLERVILLE, KENTUCKY

BELŐVÉSNÉL SZERENCSÉTLENÜL JÁRT BÁNYÁSZ.

Homerl A. Warren Herrin, Ill.-i bányász a belővésnél szerencsétlenül járt.

A furt lyukba tömte be a lőport, mikor az valamitől kirobbant és bajtársunk fejét rocsolta szét. Warren azonnal meghalt.

MINDKÉT KEZÉT NYOMORÉKKÁ TETTE EGY MAGYAR BÁNYÁSZLÁNYNAK EGY FELROBBANT PATRON.

Nagy csapás érte Molnár András bányász családját.

10 éves kis lánya egy patront talált. Nem tudta micsoda az és egy tüvel kezdte piszkálni. A patron egyszerre csak felrobbant és a kisleánynak bal kezét csuklóban szakitotta le, mig jobb kezéről három ujját, ugy hogy a jobb kezén csak a kis és hüvelyk ujja maradt meg.

A kedves leányka sorsa iránt általános a részvét, mert mindenki szerette és az iskolában is az első tanuló volt.

HÁROM BÁNYÁSZT GÁZOLT EL EGYSZERRE A VONAT.

Luther Foster, Jno Keella és Frank Keella bányászokat Mudcéy, Ill.-ban egyszerre gázolta el a vonat és mindhárman a vonat kerekei alatt leltek halálukat.

4000 BÁNYÁSZ MENT KI ILLINOISBAN A BÁNYAIPARBŐL 1924-BEN.

Illinoisban 1924-ben 4000 bányászal kevesebb dolgozott a bányaiparban, mint 1923-ban. Az összes bányászok száma 1923-ban Illinoisban 103,566 volt, s ez csökkent le 1924-ben 99,765-re.

A széntermelés is hatalmasan csökkent 1924-ben Illinoisban, mert 3,205,430 tonnával kevesebbet termeltek ki ebben az államban 1924-ben, mint 1923-ban.

A bányászok az egész év folyamán átlag 139 napot dolgoztak, ami bizony szomoru eredmény, ha tekintetbe vesszük, hogy 139 napi keresetből kellett nekik 365 napig élni. Elképzelhető, hogy az a sokszor emlegetett nagyszerü kereset és megélhetési lehetőség mint fest a valóságban ily körülmények között.

MEGÖLTE A VILLANYÁRAM.

Steve Hitter, Lincoln, Ill. bányaplézen dolgozó bányász, vétlenül a magas feszültségü áramhoz ért, mely megölte őt.

RÁSZAKADT A LEJÁRÓKŐ.

Miley Doolin 39 éves bányász ra munkája közben Dorrisville, Ill.-ban rászakadt egy nagy szikladarab és agyontötötte őt.

LEZÁRT A CADOGEN BÁNYA PA.-BAN.

Az Allegheny River Mining Co. bányáját Pa.-ban lezárta. A bánya szájához egy cédulát tettek ki, melyben azt irják, hogy addig zárva tartják a bányát, amig haszonnal nem tudnak dolgoztatni.

A bányában 250 ember dolgozott, akiket a társaság bérleszáll itásra akart rábirni. Mivel a bányászok nem egyeztek bele a bérleszállitásba, a társaság lezárta a bányát.

5,000 DOLLÁRT RABOLTAK EL A KASSZAFURÓK.

A Globe Coal Co. chicagoi irodájában kasszafurók felfeszitették a pénztárszekrényt és 8,000 dollár elrablása után távoztak.

A rendőrség megindította a nyomozást, azonban a betörőknek semmi nyomuk sem maradt

ELÜTÖTTE A VONAT.

William Dehn bányász Royal ton, Ill.-ban azzal volt elfoglalva, hogy a szénnel telt kárékat a mozdonyhoz kapcsolja.

Az egyik kocsi elszabadult és Dehnt, aki a sineken állott, elütötte, ugy hogy Dehn a kerekek alá került, melyek halálra gázolták őt.

Ha becsületes, pontos és jó kiszolgálást akar, forduljon bizalommal hozzánk. — Tizenkét éve szolgáljuk a feleinket.

HAJÓJEGYEK. PÉNZKÜLDÉS.
KÖZJEGYZŐI IRODA.
GIORDANO BROS. CO.
bankárok.
MORGANTOWN, W. VA.
164 Piesant Street
FAIRMONT, W. VA.
220 Madison Street.

M. T. BALL
temetőrendező és balzsamozó.
3rd Avenue
Williamson, W. Va.
Felajánlom szolgálatatimat és biztositeom a legjobb kiszolgálásról.
Diszkárgyakat és koszrúmokat elszámra raktáron tartok.

SZINIELŐADÁSOKRA
TÁNCMULATSÁGOKRA, BÁLOKRA
MEGHIVÓKAT
PLAKÁTOKAT, BELÉPŐJEGYEKET
ÉS LUNCH-TICKETEKET
LEVÉLPAPIROKAT, EGYLETI
ALAPSZABÁLYOKAT ÉS
BÁRMILYEN MÁS NYOMTATVÁNYOKAT SZÉP KIVITELBEN ÉS PONTOSAN SZÁLLITI
A Magyar Bányászlap Nyomdája
HIMLERVILLE KENTUCKY

MAGYAR BÁNYÁSZLAP

HUNGARIAN MINERS' JOURNAL)

HIMLERVILLE, KENTUCKY.

Sürgönycím—Telegram: Miners Journal, Kermit, W. Va.
Telephone: Kermit. W. Va. No. 7.

Az egyedüli magyar bányászlap az Egyesült Államokban.
The Only Hungarian Miners Journal in the United States.

Előfizetési ár: Az Egyesült Államokban $2.00—Magyarországba $3.00
Subscription Rates: In the United States $2.00 — Hungary $3.00

Megjelenik Minden csütörtökön. — Published Every Thursday.

ANDREW FISHER, Editor.

Magyar Bányászlapot bányászok írják, bányászokról, bányászoknak.
The Hungarian Miners Journal is Written for Miners, of Miners by Miners.

Entered as Second Class Matter at the Post Office at New York, N. Y. Under the Act of March 3, 1879. Second Class Matter at the Post Office of Himlerville, Ky.

A himlervillei magyar egyletek nagybizottságának határozata

Lapunk mult heti számában megirtuk, hogy Himlerville magyarjai mult hó 22-én tiltakozó gyülést tartottak Berko D. Géza, az Amerikai Magyar Népszava főszerkesztője és a mögötte álló papság Károlyi Mihály deportálását kérő beadványa ellen.

A nagygyülés az alanti határozatot hozta és azt elküldte a bizottság minden egyletnek, egyháznak.

* * *

Postabélyeg kelte.

MAGYAR TESTVÉREINK!

A Károlyi Mihály ellen megkezdett támadó hadjárat Berko D. Géza, az Amerikai Magyar Népszava Főszerkesztőjének kezdeményezésére olyan irányzatot vett fel, mely az amerikai Magyarságot szembe állíthatja az amerikai Alkotmánnyal és hagyományokkal és amelyet így az amerikai Magyarság nem hagyhat szó nélkül.

Az ezet röviden a következő: Berko D. Géza közreműködésével az amerikai magyar papság egy része kérvényt nyujtott be a Külügyminisztériumba, melyben kérik Károlyi Mihály deportálását azon az alapon, hogy nem kiválatos és veszedelmes idegen.

Kérdezzük meg Egyházuk vezetőjét, hogy aláírta-e az emlitett kérvényt és ha igen, ki adott neki felhatalmazást arra, hogy az Önök és az amerikai Magyarság nevében beszéljen. Ha valaki politizálni akar, politizáljon maga, de azt tiltsák meg egyszer s mindenkorra, hogy egyes szerkesztők és a papság akár jobb, vagy baloldali politika szolgálatába állitsák a magyarságot.

Ez oknál fogva kérjük, szíveskedjenek a mellékelt Határozati Javaslatot magukévá tenni, azt aláírva és az egylet pecsétjével ellátva, hozzánk a lehető legrövidebb idő alatt visszajuttatni, hogy az igy beérkezett Határozati Javaslatokat a Külügyminisztériumhoz továbbíthassuk.

Ne értsék félre testvéreink jelen levelünket és kérésünket, mert mi nem akarunk Károlyi Mihály érdekében propagandát kifejteni, de senki más érdekében sem és az ellen akarunk tiltakozni, hogy az amerikai magyarságot egy ilyen, az amerikai hagyományokkal és jogszokásokkal ellenkező politikai kalandba beleugrasszák.

Abban a reményben, hogy Önök is készségesen fognak mellénk állni, hogy ezt, az itteni magyarság jóhírnevét ért merényletét visszautasitsuk, vagyunk

Honfitársi üdvözlettel

ORDÖDY SÁNDORNÉ, s. k.
a R. és G. Kath. Nők Egyletének elnöke.

GYARMATH ISTVÁN, s. k.
a Himlervillei Athletika Club elnöke.

CZOKA P. GYÖRGY, s. k.
a Bridgeporti Szövetség himlervillei fiókjának elnöke.

FODOR SÁNDOR, s. k.
a Baptista Hitközség ü. elnöke.

KÓSA EDE, s. k.
a Ref. Hitközség ü. elnöke.

HAUSER VILMOS, s. k.
a Műkedvelő Egyesület elnöke.

NACSA ISTVÁN, s. k.
a Munkás Betegségélyző Szöv. himlervillei fiókjának elnöke.

KNAUSZ SÁNDOR, s. k.
a Loyal Order of Moose No. 1085 elnöke.

KOLOS LEO, s. k.
a Róm. és Gör. Kath. Hitk. ü. elnöke.

LOVASS LÁSZLÓ, s. k.
a Himlervillei Sport Egylet elnöke.

RÓKA FRIGYES, s. k.
a Verhovay Segély Egylet himlervillei fiókjának elnöke.

GYARMATH ISTVÁNNÉ, s. k.
a Szülők és Tanítók Egyletének elnöke.

RESOLUTION.

The following resolution was unanimously adopted at the meeting of the .....
..... at .....
..... on the ..... day of .....
1925, in regard to the petition presented to the Secretary of State for the deportation of Count Michael Karolyi.

FIRST, that this petition is wholly unamerican in spirit, being contrary to that american tradition which extends a welcome haven to all political refugees at all times.

SECOND, that since some of the petitioners are still the subjects of a foreign government, their right to petition the Government of the United States in the name of American Citizens is improper and can not be acknowledged.

THIRD, that the underlying motive of this petition is the very lowest form of political revenge commonly used in Europe.

FOURTH, that this petition is a shameless attempt against the dignity and good name of the naturalized citizens of Hungarian parentage.

FIFTH, that the petitioners, knowingly and willfully violated the truth, with an intention to deceive, when they signed the petition in the name of 300,000 Hungarian Americans.

SIXTH, that the originators and signers of this petition have openly manifested their unworthiness of public trust and those ministers and priests who in this manner attempted to use the privileges of their political schemes, deserve condemnation to the fullest extent.

SEVENTH, that to counteract and to expose the real intention of this petition, this resolution shall be conveyed to the proper authorities and to the public press.

.....
Signature. — Aláírás.

HATÁROZATI JAVASLAT.

A .....
1925. ..... hó .....
megtartott gyülésén a Károlyi Mihály deportálása iránt a Külügyminisztériumhoz benyujtott kérvény ügyében a következő Határozati Javaslatot fogadta el:

1. Leszögezi, hogy a Károlyi Mihály deportálása iránt benyujtott kérvény az amerikai szellemmel és hagyományokkal homlokegyenest ellenkezik, mert ez az ország a politikai menekülteknek mindig menedékjogot biztosított.

2. Tiltakozik az ellen, hogy a fent nevezett egylet amerikai magyarsága nevében olyanok beszéljenek, kik egy idegen kormányhatalom exponensei, mert az aláírók között nem polgárok is szerepelnek.

3. Megbélyegzi és visszautasitják azt az aknamunkát, melyet a magyar papság egy része által Mr. Kellogg államtitkárhoz benyujtott deportálási kérvény képvisel.

4. Az amerikai magyarság jóhírneve elleni merényletnek minősíti a kérvénybe foglaltakat.

5. A kérvény aláírói tudatosan valótlant állitottak, mikor 300,000 főnyi magyarság nevében beszéltek.

6. Megvonja bizalmát mindazoktól, akik ezt a kérvényt kezdeményezték, aláírták és összeférhetetlenségnek minősíti azt a tényt, hogy egyes egyének papi méltóságuk mögé bujva, politikai propagandát fejtenek ki.

7. Eljár abban az irányban, hogy a jelen Határozati Javaslat az illetékes hatóságok kezelhez jusson és minél nagyobb publicitást nyerjen.

.....
(Seal. — Pecséthely.)

Munkahirek

Harrisburg, Ill. Egy bajtársunk közli velünk, hogy a munka ottan nem jól megy. Hetenként egy-két napot dolgoznak. A bánya gecses, a szén 4½—7 ines magas. Nélhol van benne víz és lejárókő. Szabad lámpával dolgoznak és masina vágja a szenet. Tonnánként 82½—84 centet fizetnek. Szerencsétlenség ritkán történik és a munkásokkal elég jól bánnak. Munkásokat most nem vesznek fel és igy nem ajánlja bajtársunk a helyet.

Pocahontas, Va. Egy bányász testvérünk arról értesiti lapunk utján a bányászokat, hogy az ottani telepen gyengén megy a munka, csak pár napot dolgoznak hetenként. A bánya egyenes, a szén 7—8 sukkos. Van benne víz és lejárókő is. Karbid lámpával dolgoznak és káréért 130 centet. A szenet masina vágja. Szerencsétlenség sokszor történik. A munkásokkal megtehetősen bánnak. Munkásokat vesznek fel, de bajtársunk nem ajánlja a helyet, mert sokan vannak.

Yerdunville, W. Va. Czapp Péter testvér tudatja, hogy a telepen nem a legjobban megy a munka, hetenként 2—3 napot dolgoznak. A bánya szlopos, a szén 5 sukk magos. Viz, gáz nincs benne, lejárókő 3—4 inches van a szén közepében. Karbid lámpával dolgoznak és káré számra fizetnek. Négy tonnás káréért roomból 95 cent, betingből 105 cent. A szenet masina vágja. Szerencsétlenség ritkán történik és a munkásokkal nem a legjobban bánnak. Munkásokat nem vesznek fel, sőt a meglévő munkásokból is lefiztetnek. Czapp testvér nem ajánlja jelenleg a helyet.

KINEK van igaza? Annak-e, aki 75 centért igy vélödi Diana Sösborszeszt, vagy aki ugyanezen összegért vesz egy Diana Sösborszesz utánzatot.

VAN-nak emberek, akik évek óta a valódi Diana Sösborszeszt a "Koronával" mindenféle külső gyulladásokban és mindennemű megsebesések ellen, fej, fül és torfájás, nemkülönben mindenféle nyavalyák és nyiltsebek, rákfenék, ízyiladt szemek, hólyagok és mindennemű sérülések ellen, mint elsőrendű házi szert használják.

IGAZA? illetőleg igazuk van, mert azt mondják, hogy: ami biztos az biztos. Emelett még mint legtöbb masszirozoszert bedörzsölésre használják, hűlési fájdalmokat.

DE MOND-ják azt is, hogy a kinyerlik ember, ha a valódi Diana Sösborszeszszel bedörzsöli magát, mázas csodálatosan könnyedén, frissen, munkaképes biró embernek érzi magát.

EGÉSZ kötet köszönővel izzasolja, hogy munkásemberek, kereskedők és utazók szellemileg, testileg megerölötettek egyének ugy napközben, mint lefekvés eljött masszirozatták és alaposan bedörzsölik marokat a Diana Sösborszeszszel. Kicsi, nagy, férfi, nő

PÁRTATLANUL szegény és gazdag egyaránt felsóhajt: csakis a valódi

DIANA SÖSBORSZESZ

elsö segitség a nátban, amely sehol másutt, csakis a CLEVELANDI KORONA PATIKÁBAN kapható és megrendelhető: 2812 EAST 79. ST. CLEVELAND, OHIO.

1 NAGY ÜVEG	$—.75
3 NAGY ÜVEG	$ 2.—
6 NAGY ÜVEG	$ 3.25
12 NAGY ÜVEG	$ 6.—

A SZÁLLITÁST MI FIZETJÜK.

Ha 12 üveget rendel, elküldünk a közelebb Husvéti ünnepekre egy nagy üveg Ibolya, Orgona, Gyöngyvirág vagy Rózsa illatszert, Parfiumot, melynek hetfi ára egymagában 1 dollár.

Pénzt a rendeléssel küldje azonnal, mig a készlet tart.

A tudás hatalom! Bővítse ismereteit!

$2.00 beküldése esetén 50 darab érdekfeszitő regényt küldünk.

Petőfi hőskölteményei	—.50	Szabó: Apáca és hugrennő (2 kötet)	—.50
Szegedi szabóskönyv	—.40	Magyarország térképe	—.50
Ábrahi: Hasdrét és szabadságfest (2 kötet)	—.50	Magyar vetőkártya	—.50
Kugler-Hilliger: Szabó szakszerű könyv (1000 ábrával)	$2.75	Finnis kártya	—.75
Schiller-féle szép mesék	$1.50	Szerelmi levelező	—.50
Disznyó-szótár, csak magyar-angol rész	$2.00	Jókai Mór: A magyar nemzet története (2 kötet)	$5.00
Amerikai Nyelvmester	$1.50	Gadó Mózes: Az ördög anyaföld (érdekfeszitő regény)	—.75
Angol Nyelvtan	—.75	Green Hetes: Angol-magyar és magyar-angol szótár	$1.00
Benda: A béke kálvária utjain	—.75	Szirmai Rózsa: Hires feltalálók	2.00
Brehm-féle: A szabadságharc története (138 portrés képpel)	$1.50	Szabó: Apáca és hugrennő (2 kötet)	—.50
Petőfi, Kossuth, Kisfaludy, Nádor, Vajda és más nevezetes ismeretes rakétaszám			

Kérje teljes magyar könyv-, zongorahangszer-, könyv- és lemezárjegyzékünket! Rendelésekre utasítást is küldünk.

KEREKES TESTVÉREK
Amerika legnagyobb magyar könyv- és zenemükereskedése,
208 EAST 86th STREET, NEW YORK CITY

AMERICAN TAILORING COMPANY
Day & Night Bank Building.
WILLIAMSON, W. VA.
RUHÁT ott csinálttasson, ahol 50 árut adnak és becsületes kiszolgálásban részesül.
27.50-TÓL 45.00 DOLLÁRIG.
Elsőrangu finom ruhát csinálunk.

LOGAN COUNTY BUS CO.
LOGAN, W. VA.
Hoppall és éjjeli autójáratok Logan County bármely részébe kényelmes autómobilok. Telephon szolgálat.
Ha autómobilra van szüksége, keressen fel bennünket.

VIGYÁZZON MAGÁRA!
mert itt a veszedelmes és egészségtelen hideg és nedves időjárás. Használjon olyan Juvito Pure Herb Teát és Juvito Balsam for Colds' meghülés elleni készitőszert. Egy pittsburghi orvos azt irja e két szerről, hogy utóléhetlenek. Fővegyészünk, Sajó Sándor, a budapesti Szt. István kórház, Zita kórház és a bakáversét szülészeti kórház volt gyógyszerész készitői e szereket és azt ö nevo garanciája e szerek kitünő voltának. Miért ne kisérelje meg Ön is?
Juvito Balsam for cold's 35c
Juvito Pure Herb Tea $1.00
Kapható drugstorokban és grocery stórokban, vagy direkt a gyárostól is megrendelhetők:
JUVITO GYÁR
Bielek Mfg. Co.
5151 BUTLER STREET.
PITTSBURGH, PA.

BANKUNK szikraszálló és minden tekintetben jó, pontos kiszolgálásban részesitő fejeit. Ne tartsa pénzét otthon. Ne küldje idegenbe, hanem tartsa nálunk.
BETÉTEK UTÁN 4 SZÁZALÉKOT FIZETÜNK. Betéteket felmondás nélkül fizetjük vissza.
The Bank of Masontown
Masontown, W. Va.

RUHÁT csak jó szabónál csináltasson. Mi a legjobb kelmét adjuk. 500 különféle szövetünk van raktáron. Üzletünk a Star Cash Market mellett van.
THE LIBERTY TAILORS
304 W. Pike Street,
CLARKSBURG, W. VA.

KÉZI MUNKÁK
Importált D. M. C. Pamutok, Delin és Berliner kendők. Kész áruk szabott áruk nagy raktára.
Kérjen ingyen árjegyzéket. Vidéki rendelést 24 óra alatt szállitunk.
CHAS. K. GROSS CO.
8803 Buckeye Rd. Cleveland, Ohio.

Magyar Bányászok!
Ne csináltasson ruhát, mindenféle ruházatnivalót. Jöjjön be hozzám, aki évek óta becsülettel szolgálja ki.
Elsőrangu munka.
OLCSÓ ÁRAK.
JOHN ALTMAN
magyar szabó
61 MARKET STREET.
Pennsylvania Depot mellett.
BROWNSVILLE, PA.

HUNTINGTON BANKING & TRUST CO.
HUNTINGTON, W. VA.
Egy jó bank — egy jó városban.
Helyezze el nálunk pénzét!

WELCH VIDÉKI MAGYAROK!
Külföldi Osztályunkban megnyiltottuk. Az ohanba pénzt küldünk, dollárban vagy hazai pénzben. Árfolyamunk olcsóbbak, mint akármelyik más bankban.
Pénzmaradványok tőke és a bevételeiben a legjobb az egész County-ban.
Alapitva $100,000.00 Tartalékunk $60,000.00
MERCHANTS AND MINERS BANK, WELCH, W. VIRGINIA.
TAMÁSI ÁRON, a Külföldi Osztály vezetője.

Dr. L. L. BELCHER, WELCH, W. VA.
Minden fogmunkát, hidmunkát, töméseket, korona munkákat, a legmodernebb rendszer szerint fájdalom nélkül végzek.
A magyarok figyelmes kiszolgálásban részesülnek.
— nálam évek hosszu sora óta. —

KISS EMIL BANKHÁZA
A Magyar Királyi Postatakarékpénztár képviselője
Az Északamerikai Egyesült Államok területén
UJ CIMÜNK
Fourth Ave. at 9th St.
NEW YORK
ALAPITVA 25 ÉV ELŐTT

KÖRUTAZÁSI JEGYEK LESZÁLLITOTT ÁRON
UNITED AMERICAN LINES
JOINT SERVICE
HAMBURG-AMERICAN LINE
HÁRMASPONT HAPAG
NEW YORKBÓL BUDAPESTIG ÉS VISSZA $192.50
és U. S. Revenue Tax
Egy kiitnő alkalmat ajánlunk önnek: utiakaszhat az ohanba leszállitott harmadosztályu körutasaut kirándulójegyzel Utasainkat külön vonat visszi Hamburgtól utasaink céljáig, tapasztalt vezetők felügyelete alatt.
Itt lakó idegenek, akik 15 napon belül visszatérnek, nem esnek a quarantaine-rendszerünk alá. — Foglalja le idejében helyét.
Visszatérési engedélyért és más felvilágositásért forduljon bármely hajlyi ügynökhöz, vagy
UNITED AMERICAN LINES
35—39 B'way, New York.

BATES SANATORIUM
Hullámfürdők és a gyógyfürdők minden faja villany kezelés, masszázs és dietetikus étrend.
Phone 142.
203—204 Fifth Avenue
Huntington, W. Va.

DR. O. D. CROUT
Chiropractor
POOR-FORK, KY.
Ön sok mindent próbált, hogy visszanyerje egészségét. Kezelt-tesse általam magát, az én gyógymódom a legjobb! Kezelésem által biztosan ujra egészséges lesz!

KÁLLAY TESTVÉREK
1925. évre szóló kertészeti árjegyzékünk ismét megjelent, mely magában foglalja mindennemű Gyümölcs, Díszfákat, Diszbokrokat, Rózsákat, Gazdasági konyhakerti és virágmagvakat, Szőba növényeket. Irjon Ön is egy példányért az alábbi cimre:
KALLAY BROS. CO.
PAINESVILLE, OHIO.
R. 1.

SZÉNSZTRÁJK ANGLIÁBAN

(Folytatás az 1-ső oldalról.)

ban volt a bányászok fizetése.

A bányászok most azt kívánják, hogy a minimum fizetés olyan arányban legyen az 1914-es fizetések felett, mint amilyen arányban 1914 óta a fontosabb élelmiszerek ára emelkedtek.

A bányászok nem is remélik, hogy ezen követeléseiket a bányák tulajdonosai egyenes uton teljesíteni fogják, a inkább arra számítanak, hogy a parlamentben a Labor parti képviselők fogják arra a kormányt kényszeríteni.

Érdekes, hogy a felemelt minimum fizetések ellenében a bányászok hajlandók az esetleges tiszta jövedelemből nekik járó százalékból engedni; sőt az elöl sem zárkóznak el, hogy a hét órás munkaidőt ismét nyolc órára emeljék fel a bányákban.

A bányatársaságok már előre bejelentették, hogy képtelenek még gondolni is a munkaidők emelésére és hogy ők csak az esetben gondolhatnak munkaidő emelésre, vagy a jelenlegi munkaidőjak meghagyására, ha a kormány eredményesebb segélyben részesíti a bányáipart.

Megemlítettük már lapunkban, hogy a bányaurak a kormánytól olyan subvenciót követelnek, amelyet tonnánként a vevőkjek adna ki a kormány.

Amennyiben a Labor párti képviselők megintjják a parlamenti harcot a bányászok érdekében, nem lehetetlen, hogy ők maguk is támogatni fogják a bányák uralnak a kivánságát, s közösen csikarják ki a bányáipar számára az államsegélyt.

Az ily módon való államsegélyezés természetesen erősen belevágna az amerikai, sőt a német bányászok kenyerébe s feltehetjük, hogy ez esetben olyan széníháboru indulna meg a világ piacon, amelyben egész államok szénipara elvérezne.

S minthogy az angol szénipar, ma is olcsóbban adhatja a szenet az Egyesült Államoknak a Csendes-tengerparti kikötőiben, mint az amerikai szénipar, könnyen elképzelhetjük, hogy mennyi jót hozna a számunkra egy ilyen széníháboru.

Igaz, hogy egy angliai bányászsztrájk pillanatnyilag jó üzletet jelentene a számunkra, de a sztrájknak legalább is három hónapig kellene tartani, mielőtt annak a hatását megérezhnénk.

És ha a sztrájk ilyen következménnyel járna, akkor sulyosan fizetnénk azokért a csekély előnyökért, amivel a sztrájk pillanatnyilag járna.

Szerencse, hogy az angol adófizetők is csatasorba fognak állni, ha csakugyan az államnak kiváják megfizettetni a szénipar veszteségét; mert Angliában, ahol így is sulyos adózás van, jelenleg is addemelés megtátkozik szükségesnek, s a szénipar subvencionálása elviselhetetlen terhet rakna az angol adó fizető polgárságra.

Ha esetleg a sztrájk bekövetkeznék, emlékeznünk kell, hogy semmiféle szolidaritással nem fogunk tartozni az angol bányászoknak, mert mikor itt 1922-ben küzdöttek a bányászok, az angliai bajtársaink vigan szállították a szenet az Egyesült Államokba.

BÉRLESZÁLLITÁS MINDENFELÉ.

(Folytatása az 1-ső oldalról.)

a west-virginiai szervezetlen bányákban is, mert a nagy tavakon az üzlet nehezen indul és a szén ára a tavi kikötőkben alacsonyabb mint a tavalyinál is.

A mult évben még a Virginiák és Kentucky szenészt fizettek 1.65—2.00 dollárt a kikötőkben (2 inches lump szénért) ebben az évben azonban még 1.75-nél magasabb árat nem fizettek.

Minthogy ezzel szemben a slack szén ára 60—80 cent, könnyen kiszámíthatjuk mindenki, hogy a fizetés leszállítás mitsem használ, mert hiszen olyan mélyre ugy sem szállíthják a termelési költségeket, hogy a szén lezuhant árát utólérjék.

Mint mindig ezelőtt, a bérleszállitással most is csak önmagukat alátt vágják a fáta a társaságok, mert minden bérleszállítás hirére olcsóban követelik a szenet a vevők. A mult héten a west-virginiai run-of-mine szenet Cincimatiban már 1.10-ért követelték és kapták a nagyobb vevők.

A Nyugat Kentuckyban eszközölt bérlevágások a középnyugaton is annyira tönkre tették a szén árát, hogy Indiana képtelen szenet bányászni és azt eladni.

Indiana társulatai most követik az ohioi példát és co-operative alapon bérbe adják a bányászoknak a bányáikat.

Tucatszámra vannak már Indiánában ilyen co-operative vállalkozások, amelyekben a bányászok fizetnek 10—15 centet a bánya használatáért a társaságnak, fizetik az összes költségeket és megosztoznak fizetésképen a megmaradó pénzen.

Ohioban az ilyen co-operative bányák körülbelül a rendes munkadíj felét képesek juttatni a bányászoknak és bizonyos, hogy ennél jobban az Indianai bányászok sem tudnak majd gazdálkodni.

A bányászok ugy látszik teljesen meg vannak egyébként kábulva a rossz viszonyok sulya alatt és nem tudnak önmaguknak tanácsot adni, hogy hol keressenek kivezető utat a nyomoruságból.

Ugy Pennsylvaniában, mint a Virginiákban, valamint Kentuckyban feltétlenül erős a sztrájka való hajlandóság és ha a United Mine Workersnek lenne annyi pénze, hogy a sztrájkolókat legalább kenyérrel elláthatnák, bizonyos, hogy könnyen menne meg minden sztrájk szervezése.

S a szervezet szegénysége dacára sem bizonyos még, hogy a tavaszon ki nem robban az elkeseredés a szervezetlen bányászokból s könnyen megtörténhetik, hogy Észak West Virginián kívül — ahol a szervezet hivta sztrájkba a szervezetlen bányászokat — West Virginia déli és Kentucky nyugati részén is sztrájkba mennek a bányászok.

Dr. O. M. WHITT
fogorvos
Dr. W. F. McCOY utóda.
MATEWAN, W. VA.
MAGYAR BÁNYÁSZOK!
Évek óta vagyok. Évek óta szolgálok ki bennetteket. Minden jó és becsületes munkát végeztem.
Ha bármire van szükségtek, gyertek hozzám.

KÖZÉP PENNSYLVANIA.

(Folytatás az 1-ső oldalról.)

legjobban igazolják azok a tényekések, amelyek most már a legtehetetlen szálánál is alacsonyabb munkadíjak behozatalára irányulnak.

A Sommerset megyében eltérülő Consolidation bányák tudvalevőleg régen a 17-esnek meg felelő bérskálát fizették és dolgoztattak is több-kevesebb állandósággal egész az utolsó hónapokig.

Hogy azonban a többi társaság egyenléhányának is sikerüt a 17-es munkadíjak behozatala, a Consolidation az előnyét és fölényét a versenytársai fölött elvesztete és most — ismét 30 százalékos bérleszállitást erőszakolt a bányászokra.

Erre vezet a munkadíjak leszállitása és ezt fogja általánositani, ha a szervezet bányák általában leszállíthatják a munkabéreket, — mikor nékik tetszik.

Ha most Közép Pennsylvania szervezett bányászai elfogadják a 17-es munkadíjakat, akkor az ott fekvő bányák kapnak egy bizonyos mennyiségű rendelést, leginkább a Kelet Ohioban fekvő bányák rovására; de vesznek el majd valamennyi üzletet a Mónongahela River mentén fekvő Pennsylvaniai és west-virginiai bányáktól is.

Delgozni fognak talán hatnyole hétig, aptig az ohioi, pennsylvaniai és west-virginiai bányák tulajdonosai még olcsóbban nem kínálják majd a szenet a vevőnek, aminek az érdekében természetesen ők még alacsonyabb bérskálát kényszerítenek majd rá a bányászokra.

Minthogy ezek a bányák könnyebben, tehát olcsóbban tarthatók üzemben, természetes, hogy pár hét alatt ujra kiluzzák az üzletet Közép Pennsylvánia bányáinak a kezéből és ott csak azzal juthatnak megint munkához, ha — ujra leszállítják a bányászok fizetését.

A fizetés leszállitására való törekvésekben tehát ne keressen senki sem állandó megoldást, sem a bányászok helyzetén való segitést —, ahogy azt egyes bányatulajdonosok beadják a munkásaiknak — mert nincs abban semmi más, mint a nyaktörő verseny egészségtelen megnyilvánulása, amely csak csak hozhat a bányászok számára.

ELŐVIGYÁZAT — ELŐZETES VÉDELEM.

Ez az idő az év azon szaka, amikor a "flu" gőbb-kevesebb erővel fel szokott lépni. Szerencsére könnyü felismerni a bajt s kivédhetjük ellenszerekkel, melyek ugyszólva fejfájás, égő szemek, a test magas hőmérséklete és nagyfoku levertség érzete. Ha ezek a jelek mutatkoznak, ugy azonnal hagyja abba a munkát és feküdjön az ágyba. Azonban a legelső dolog: Tisztítsa ki belelt. Ez azt Triner Keserű Bor segélyével teszi, mert ez a cyógyszer a beleket minden gőrcsös fájdalom nélkül tisztítja ki. Mindenki, aki ezt a gyógyszert étvágytalanság, dugulás, bélszelek, fejfájás, henye máj, ideges vesebaj, petyhüdtség, általános lehangoltság esetén a legjobban meg lesz elégedve, annak nagyszerü hatásával. Mr. Andrew Vanshura irta nekünk White Haven, Pa.-ból február 17-én: Én sokkal jobban érzem magam, mióta a Triner Keserű Bort használom. A tavaszi hónapokban ne feledje el és tartson otthonában Triners Cough Sedative-t, hülés ellen és Triner's Linimentet, mely biztos Ser reumatizmus és neuralgia ellen. Ha az Ön szomszédságában a drugstóros vagy gyógyszerész nem szolgálhat azokkal, irjon a következő cimre: Joseph Triner Company, Chicago, Ill.

UJ ÜZLET — UJ HELYISÉGBEN.

N. Schechter, "The Little Tailor Shop" tulajdonosa, uj helyiségbe költözködött. Ez az üzlet egyike a legnagyobb szabőüzleteknek McDowell Co.-ban N. Schechter körülbelül 12 évvel ezelőtt kezdte pályafutását ebben a megyében. Mint pedler eserményökkel és eszköpönyegekkel pedíérozott. Szorgalmával és tisztességével annyira megnegyerte a bevándoroltak bizalmát, hogy napról-napra nagyobb lett a vevők száma. Ma, alig van kereskedő e vidéken, akit annyira támogatnak a bevándorolt munkások, mint a "Little Tailor Shop" tulajdonosát. Ettől a kereskedőtől tanulhatnának a magyar nagyságok. — Ez az ember olyan egyszerű, mint volt pedler korában. Nincs magyar mulatság, lakodalom, ahol ő ne volna jelen. Gazdag ember létére yasárnapponként kijár a magyarokhoz és nagyon sziveses barátkozik a magyar bányá szokkal.

VIGYÁZZ! VIGYÁZZ!
The Little Tailor Shop
SZABÓÜZLETE.
N. SCHECHTER tulajdonos
W. DOWELL ST. WELCH, W. VA.

Nincs hörgő hasonló jótékony eredmény az az endemiás, gyors beütésűlés ellen, mint a r. P.
Pain-Expeller
Amint a jótékony eszköz az izomfájdalmak, vagy csak egy kis kis bántalmak ellen, ugy csak egy kis kis bántalmak ellen is el fogja szerzni a kompliskációkat. Kapható 25 és 70 cents minden drug store-ban. Vigyázzon a Hornung czégre.
P. AD. RICHTER & CO.
Sole Agents
Brooklyn, N. Y.

GYERMEK JÓLÉTI OSZTÁLY
AZ ANYÁK ÉS GYERMEKEIK EGÉSZSÉGÉNEK GONDOZÁSÁRA.
E hasábon közöl-hetre ely bérdeket fogunk felmutat, amelyek érdekesek és értékesek a szülőnek anyának és fiatal gyermekeinek.
A cseecsemő gondozása és táplálása élethosszig hatóan az otthonban a nemzetre, és azt hiszem, ez az hiszem, ez az hiszem, ez az hiszem hall tárgyalnunk ezen az élőkötelezettsége.
18-IK CIKK.
Mikor kell egyén ételket és naranczlét adni.

Tekintet nélkül arra, hogy nálunk tejet használnak, minden normálisan egészséges bébinek, ha évenkéj szoptatják, más ételket és narancslét is kell adni. Jódolló szakemberek a következőket ajánlják:

Narancslé—Ha a bébi szopásban adjon neki egy kávéskanál citrusi narancslé ugyanannyi mennyiségű forralt vizben felelősítve, mielőtt szoptatná. Ezt fel napra ugyanazt a mennyiséget, mint fel napra ugyanazt a levet nem adja neki. Ugyanazt naponta szoptatás előtt. Naranczlé adása lehet folytatni addig, amig a gyermek akkora nem lesz, hogy már a naranczson kívül egyéb gyümölcsöt is ehet.

Oatmeal Jelly— Ha a bébi az hónapon tosz, adjon neki egy kávéskanál oatmeal jellyt minden szoptatásnál. Fokozatosan emelje az oatmeal mennyiséget, amig hároms kávéskanálnál nem ad neki minden étkezésnél. Oatmeal Jellyt a következő módon kell készíteni: Egy pint vizbe tegyen negy ounce oatmealt; ahogy forrabban forrni kezd, ja hároms órára és töltsön hozzá elegendő vizet ugy, hogy ha a leszűrés és forralás ut, vékony ossége legyen a lesűrt. Ezt azutánfőzés nap forró, ugy, mint az ő kell azutni, hogy a darabosa rozsdaszín maradjanak. Ha kiszűrte, tegye egy üstje konvey mazsa lenn bedöbe. Az oatmeal jellyt addig lehet a gyermekeknek adni, mig meg nem nőnek, hogy már mas ételek is ennek.

Lime viz.

Pryisen készített lime vizet a gyógyszertárban lehet kapni. Azonban a következő módon lehet elkészíteni. Egy kávéskanál oltott lime (kőmész) tegyen egy gyógyszertárbanj, egy kesztyűs üvegben vagy dovelli ba az alsó orsban tobozon jól rázza fel. Azután engedje, hogy a lime ülepedjék le és ugy feloldva az hosszmegy ben mulva, az tölte egy üveggel dugasnak üveghe. Tartsa jól betugasznyiu hűvös helyen.

Ha lime vizet használ, akkor egy kanál tal adjon minden étkezésnél az első héten, azután fokozatosan emelje a mennyiséget, mig a tiankfortelik hónapban más 6 kávéskanálial odhat.

Ha lime vizet használ, akkor arányiagosan kevesebb forralt vizet kell használnia. Például, ha a lebi 12 hónapos, akkor a kevesek 8 kávéskanál edesített kenyérrel 7 ounce forralt vizzel és ha ő, akkor kanál lime vizet akar meg adni, akkor 7 ounce forrnik vis hosszmegy ben 5 ounce forralt vizet es 5 ounce vagyis 3 kanál lime vizet kell használni. (leven 5 kanál lime vizet 1 ounce, ami azután epen 3 kávéné 7 ounceot tesz ki.)

Sirve bébiks? Idegen nyugtalan-e? Ha igen, a hennapnak valószínűleg van olyan nem megfelelő táplálékot kap. Ha nem tudja megállapitani vagy ha nem gyarapodik szépen mellitejjel, adjon neki Borden's Eagle tejet, mely már a gyermekek szakszerűt nevelte fel eddig sikeresen. Kosnyv elkészítni — cseh forrnik a tej. Jól hozzáadni utasítás szerint. Ő a lebi az anyák Eagle-tejet, a magyarszerű egészséget elősegíti adjak gyermekeik. Ajánlják az orvosok gyermek és beteg gyermekeinek, mert könnyen emészthető és a betegek is szabadok.

Olvassa el figyelmesen minden hétre szóló a cikket és ötlete szerint, hogy javítsa használhatóan.

A Magyar Bányászlap előfizetési ára egy évre 2 dollár.

Több mint 6,000,000 gyermek van ebben az országban, akik rosszul és nem megfelelően vannak táplálva — gyermekek gazdag házakban és szegény házakban. A szülők nem ismerik fel ezt a veszélyt, amig késő nem lesz.

Apák és anyák azonnal lássanak utána, hogy mit tesznek, hogy fiaik és leányaik testileg és szellemileg élénkek legyenek, hogy erős férfiakká és nőkké fejlődhessenek.

Ha gyermeke rosszul van táplálva, adjon neki minden nap két evőkanálnyi Eagle tejet ¼ csésze vizzel feloldva. Idősebb gyermekek néha jobb szeretik Ginger ale-val keverve gyümölcslével, kenyérre kenve, vagy ételekbe főzve.

Ha azt akarja tudni, hogy gyermeke rosszul van-e táplálva, mennyit kellene nyomnia, milyen magasnak kell lennie, milyen táplálékot kell neki adni és más értékes felvilágosításokat ingyen, küldje be az alanti szelvényt nevével és címével együtt.

The Borden Company
Borden Bldg., New York

SZELVÉNY
Hozza alá, amelyiket akarja
TÁPLÁLASI UTASITASOK
ÉTREND GYERMEKEKNEK
BEBI KONYV
NÉV 6
CIM .....
..... Hungarian

BORDEN COMPANY
EAGLE BRAND
Trade Mark of The Borden Company
Eagle Brand
Eagle Brand
Eagle Brand

Mi lesz a United Mine Workers sorsa?

Tisztelt Szerkesztőség.

Engedjék meg, hogy egy pár sort én is írhassak ehhez a kérdéshez.

Én azt ajánlom, hogy az összes bányákat szervezzék meg és azután, ha az összes bányák be vannak szervezve, a szervezet ossza be a munkát, ugy, hogy a szervezet határozza meg hogy hány napot dolgoznak az összes bányákban.

Akkor a szervezet gondoskodna arról, hogy minden bányában egyformán dolgozzanak, ugy, ahogy a szénre szükség van.

Ha a szervezet intézné ezt, akkor egy kompánia sem dolgoztathatna többet, mint a másik és nem fordulna elő az, hogy a bányák akkor is felvesznek uj munkásokat, ha a munka rosszul megy, azért, hogy a sok munkásra várakozva levághassák a béreket. Viszont akkor sem bocsáthatnák el a munkásokat, ha rosszul megy a munka, hanem minden munkás kevesebbet dolgozna. Ilyen beosztás mellett megszünne az a sok vándorlás is, megszünne, hogy az embereket egyik helyről a másik helyre családk, mert szükségtelen lenne az ide-oda vándorlás, ha mindenütt egy formán menne a munka. Akkor a bányák se volnának kiszolgáltatva teljesen a fogyasztóknak, ugy mint most, mert a fogyasztók sem mehetnének egyik bányától a másikhoz, hogy ki adja olcsóbban és nem kellene a bányáknak még vesztesége mellett is dolgozni.

A szénárakat és munkabéreket egy hármas bizottság határozná meg, mely az állam, a szervezet és a bányák megbizottaiból állna.

Ha ezt a módot elfogadnák, ugy azt hiszem, sok sztrájkot, sok zavart és bajt el lehetne kerülni.

Bajtársi tisztelettel
Juhász István
Dunbar, Va.

* * *

Tisztelt Szerkesztő ur.

Olvastam a "Mi lesz a United Mine Workers sorsa" cimü cikket, melyben részletesen megirták Önök, hogy milyenek voltak a bányáriparban a viszonyok a multban, milyenek most és mint kellene vagy lehetne tenni, mint lehetne a jelenlegi viszonyokon változtatni, hogy a helyzet javuljon. A cikkben meg volt irva a bányák államosításának kérdése is és kiterjedt sok mindenre, ami mind igen jó és hasznos intézkedés volna.

Én a cikkel egy véleményen vagyok és nem is akartam hozzászólni ahhoz, de Takács József testvér levele után mégis ugy gondoltam, hogy megirom véleményemet.

Első volna az, hogy a szénbányák belsejében csakis vizsgázott bányászok dolgozhatnának. Minden bányászt le kellene vizsgáztatni és csak azok, akik kellő eredménnyel vizsgáztak le, azok maradjanak meg a bányaiparban, akik nem képesek levizsgázni, azok keressenek magunknak más foglalkozást és nemjenek ki a szénbánya iparból.

Lehet, hogy nekem is távozni kellene ez ok miatt a szénipárból, azonban ez nem volna baj, mert akkor előbb megszoknám és tudnám a más iparágban lévő foglalkozást.

Ezt törvénnyé kellene tenni, hogy ne lehessen kijátszani.

Másodszor a szénbányák államositását kellene megvalósitani, olyanformán, hogy a szénbányatulajdonosoknak az állam szabná meg, hogy mennyi szenet termelhessenek. Az államnak kellene elosztani a termelést a fogyasztás kielégítésére, ugy, hogy a kisebb bányák is dolgozhatnának. Az államnak alkalmat kellene adni arra, hogy a kisebb szénbányák is keresnek valamit, mert mindenki tudja azt, hogy a kis bányáknak is élni kell és a nagy adókat is kötelesek fizetni. Én szomoru szivvel olvasom mindig a hirt, ha egy kisebb bányatársaság vagy magántulajdonos bányája kibukik a versenyből, akár egy, akár más okból. Bizony szomoru, hogy sokszor megtörténik, hogy az ilyen kisebb bányának még a felszerelései is dobra kerülnek.

A kormánynak szem előtt kell lene tartani azt, hogy ezek a kis bányák, a legtöbb esetben a háborus években, tehát 1917—18-ban mentek a széniparba, a háboru alatt termelték a szenet, hogy hazájukat győzelemhez segitsék.

Igaz, hogy arra is számitottak, hogy pénzt is csinálnak a befektetésik után, de hát most nem hogy pénzt nem csinálnak, a befektetés is veszélyben forog és el is vesztik, hacsak a kormány nem tesz valami intézkedést érdekükben.

Harmadszor az egész puhaszénterületen el kellene ismerni a U. M. W. szervezetet és akkor egyszerben vége volna annak az embertelen és barbár szokásnak, hogy ma itt, holnap otan hajtják ki a szegény bányász családokat a lakásukból, azért, mert a bányász nem hajlandó kényre-kedvre alávetni magát a bányaurak rendelkezéseinek, parancsának. És megbüntetik, azért, hogy a családfő az igazáért harcol, a család minden tagját.

Hát azt kérdem én, kedves igazság-ér az az Isten előtt, hogy egy-két-három éves gyermekek, a szabad ég alá hajtanak, azért, mert a családfő nem hajlandó ő munkaérét dolgozni? Nem, ez nem igazság, mert még akkor sem volna Igazság, ha az édesapa bünös volna, mert még akkor sem szabadna az apa vétkéért a gyermeket büntetni.

Ezen az embertelen szokáson változtatni kellene, mert utóvégre is nem Oroszországban vagyunk, hanem Amerikában.

A szénbánya tulajdonosok nem akarják tudni, hogy a szervezet az ő hasznukra is van és az ő javukra is van alapitva. Ők ezen a titkon nem törik a fejüket, inkább azon, hogy miként lehetne a szervezetet teljesen megsemmisiteni. Nem gondolnak arra, hogy a besugók tartása is sok költséget jelent és a besugók nagy pénzükbe van a társaságoknak, mert a besugok nem akarnak dolgozni, csak sugni, maszlagolni és ijesztgetni a munkavezetőket, hogy nekik aljas szolgálataikért könyörgni munka jusson, hogy a munkájuk egy kicsit se legyen nehezebb, mint a sugás.

Minden szavuk rendszerint hazugság, csakhogy a maguk tudatlanságát elttikolják és másokra árulkodnak, mások munkáját értéktelennek tüntetik fel csakhogy az ő a semmivel csaknem egyenlő tudásukat, munkájukat valahogyan értékesnek tüntethessék fel.

Ha minden bánya be volna szervezve, ugy ez a nagy pénzpocsékolás megszünne, mert a besugókra nem lenne többé szükség.

Ha az általam ajánlott három pontot megvalósitanák, ugy a béke a szénipárban helyreállna és rend lenne.

A helyzet hasonlatos a villanyfejlesztő és áramszolgáltató gépekhez.

Vegyünk két villanyfejlesztő gépet és tegyünk a kettő közé egy hajtó eszközt. Akkor már csak meg kell inditani és ha valaki tudja a módját, akkor a gépezet zavartalanul fog működni és a fejlesztett villanyerőt fáhrol felhasználhatjuk.

Igy van ez a szénipárban is.

Az első számu gépnek megfelelnek a bányászok, akik kitermelik a szenet és a pénz szükségletének kielégitésére a bányából napvlágra hozzák.

A második gépezet a kormány, melyet a nép választ meg képviseletére és vezetésére.

A bányász adja az erőt, a kormánynak pedig irányitani kellene ezt az erőt, nekik kellene kisimitani az ellentéteket a munkaadók és munkás között, hogy a gép működése, a szénbányaipar zavartalan legyen.

Az harmadik gépnek a hajtónak megfelelnek a bányatulajdonosok, mert ők adják el a szenet, szóval ők szolgáltatnák át, a bányászok által és a kormány ellenőrzése mellett a szenet.

Ez azt hiszem, ennek a három javaslatnak megvalósitásával meg lehetne teremteni a béket a szénipárban és rend lenne.

Pintér Vince
Goody, Ky.

A BÉKE KÁLVÁRIA UTJÁN.

Egy ujságíró szenzációs naplója

Ősszova fel éve, hogy résztelelben és meresben is legirgalmasabb, világháboru befejezett nyert és szerencsésjen hazakszat a koncra éhes győztes ellenségünk feldarabolt, imrát és kerucskolottt hosszu idő megtöröttlak. Olvasóink ugy a háboru alatti, mint az utána következő nehéz idők történetet már különféle könyvekből a legmesszebbenen olvashattak, de arról a hatalmas, szinte emberfeletti küzdelemről, melyet a Párisba küldött magyar békedelegáció tagjai Apponyi Albert gróffal élen, virtuk resnarkaratu elszenvedések nagy táborával, csak most van alkalmunk részletesen megismerkedni. Benda Jenő dr. most megjelent "A Béke Kálvária utján" cimü rendkivül érdekes és szemléltető könyve utjan. A szerzőnek ugy a magyar szellemi szparagusai (!) szemelyiségeit ismerik Párisban és hogy milyen rendkivül ugyszólva szerelmes kornakat élnek ott át, arra legjobban bizonyitja Apponyi Albert grófnak a sok nagy szemenyt átélt aggastyának, a könyv elszavalban jroit következő kijelentése: „Az a nár hónap, amelynek történetét a könyv tartalmazza, életemnek — de ugy hiszem mindnyájunk életének, akik ott együtt voltunk — legjelentősebb korszaka lesz tartonk. Alapjában keserve korszaknak. Felfegyverkezve a megdöntöttelen erynk szikszaszval, hiva az ervek erőiben, de a magunkban is, tudva azt, hogy várakozásnál tekint reánk egész Magyarország, hogy reánk van hiva az ország sorsa, értelemnek legvalósszerebb értelmében." Benda Jenő dr. az emlékezet könyvére, mint szellemi szparagusra szerzőnek szerelmetes könyve most az ő ennek ezt barki megrendelheti Kernyey Pósztaszek magyar könyvesházában, Cleveland 208 East 84th St., telefonjel: 1464—3rd Ave.) és ezt kivánatra bárkinek szivesen küldi ingyen teljes könyv-, kotta-, lemez- és zongorahangszer árjegyzéket is.

MULATSÁGOK A MAGYAR BÁNYAPLÉZEKEN.

(Minden egyiet báli hirdetését ingyen közöljük a rovatban, mely egyiet a Magyar Bányászlap nyomdájában készitteti a mulatsághoz szükséges nyomtatványokat.)

A Pocahontasi Magyarság 1925 április hó 13-án, Husvét hétfőjén, Nagy bált rendez az ottani labdázók részére. Kezdete délután 6 órakor.

A Hunyadi Mátyás Magyar Munkás Betegsegélyző Egylet 14-ik Osztálya, Monaville, W. Va.-ban, 1925 április 11-én, Husvét szombatján, a Y. M. C. A. Hall-ban, Fényes bált rendez. Belépti dij férfiaknak 1.00 dollár, nőknek 25 cent. Kezdete déli után 4 órakor.

A Masontowni Magyarság 1925 április 25-én, szombaton, a West Masontowni Szlavish Hall-ban Nagy bált rendez. Belépti dij férfiaknak 1.00 dollár, nőknek 30 cent. Kezdete este 6 órakor.

FELHIVÁS.

Az alant felsoroltak felkéretnek, hogy saját érdekükben, vagy személyesen, vagy irásbelileg jelentkezzenek a clevelandi m. kir. konzulátus hivatalos helyiségében, 750 Prospect Ave, (Cleveland, Ohio) alatt van.

Szabó József, Julia, Erzsébet, Paks, Cleveland, Ohio.

Bána István, Kozma, Lorain, Ohio.

Csapó Dániel, Kacsóki, Dayton, Ohio.

Cserpiák Györgyné, Csaszkos Julianna, Galicia, Detroit, Mich.

Varga György, Tortó Enes, Benham, Ky.

Slabik Jakab, Szalonca, Detroit, Mich.

Imre Lajos, Nagyecsed, Detroit, Mich.

Sziteti Gáborné, Szombathely, Detroit, Mich.

Marchall Antal, Unionville, Mich.

Kulcsár Teréz, Cleveland, O.

Hoffman Antal, Cleveland, O.

Teltelbaum Vilmos és Imre, Miskolc, Cleveland, Ohio.

Pántya István, Nagyléta, Bay bridge, Ohio.

A Bányászlapot bányászok irják, bányászokról, bányászoknak.

Akar Ön örömet szerezni óhazai rokonainak?

Fiesessen elő résszükre a Magyar Bányászlapra.

Az óhazalak nagyon szeretik olvasni lapunkat és különösen a jó regényeket.

Ha Ön most előfizet óhazai rokonai részére, mi elküldjük elejétől az uj óhazai mesét.

ELŐFIZETÉSI ÁRA AZ ÓHAZÁBA EGY ÉVRE $3.—

Lapunkat küldheti Magyarország, Jugoszlávia, Románia és Burgenland területére. (Csehszlovákiából ki van tiltva minden amerikai magyar sajtótermék.)

SZEMBAJOS ÉS SZEMÜVEGREKÖLTÖK FIGYELMÉBE.

Magyar Honfitársak! Kell-e a népnek szemüvegre költeni és avval egész életén át bajlódni és költeni rá, sok cserél kétszer, háromszor évente és fizet 20 a 25 dollárt darabjáért és mikor elhasznál 10 és 15 pár szemüveget, százasokat rá költ és akkor már 5 és 8 éves Urbán szem cseppkell, mire visszanyeri a szeme látóképességét, amit a szemüveg kisszedni belőle, mikor még a szemek nem tul rosszak, elhasználna egy vagy két vagy mind a háron Urbán szem cseppet és szemüveg nélkül élhetne. Sokan örülnek annak, hogy gyerekeik szemüveggel járnak és sportol vele. Honfitársak, nem kell egy 10 és 15 év, amikor a szemüveg végett sokszor már 20 és 40 évest vezetni fog kelleni a szemüveg végett, a szemnek nem szemüveg kell, hanem szemorvosság, amely a szemereket megerősíti, a bajai helyre hozza, mint a Urbán szem cseppek, amelyről nem csak 50 és 70 évesek is eldobják a szemüveget, hanem tiszta vakok is sajátszámra vissza a látóképességüket és még 20 és 40 évet hálygost is be tiszait, rövid látást megjavit. Ön a hires Urbán Szem Cseppeknek a feltalálója ugy gondolom, hogy tudhatom a szemfájást és szembajt, trachomát, mikor 5 évig szerencsétlen voltam a legnagyobb orvosok és rengeteget költöttem a szememre és mégis az öt évi gyógyitás után még 10 évig alig láttam, amig a Csöbb Urbán Szem Cseppet fel nem találtam; és mostan már erek és erek orvosoknak jó szemőkkel és erek megszabadultak az orrukon csingő koloncztól, a szemüvegtől, amit sokrészi kétszer, háromszor cserél évente, mert a szem rosszabb és mindig nagyitóbb szemüveg kell és kötni rá pénzt. Minden szembajos kezdje meg az első számut, ha nagyobb és régibb a szembaja, akkor használjon el még az első után egy második számut, tulnagy szembajosok az első és második után folytassák a harmas számut, amig a szemök teljesen meg nem javul akár, milyen régi bájoz is van, rövidlátása, hibás látása, trachomája, tartsa be ezen utasitást és a legkönyvebb használata van, két-három cseppet a szemébe cseppentení és este, mikor le akar fekúdni és akkor megtudják, ha kellő szembajokat szenvedni és szemüvegre költeni s logyen minden hátsón egy első számu. Használják szabadon, mert a szemök mindig erős és tiszta legyen. Rendeljék meg azonnal, ne halassza szembajait. Egy üveg ára $1.00, nagyobb és régibb szembajosok rendeljék meg mind a három számut egyszerre, küldjön be annyi dollár, dollárban. vagy money orderon, ahány üveggel rendel és azonnal küldjük használati utasitással és cseppetörével. Urbán Eye Drops Co., 2614 E. 86 St., Cleveland, Ohio. Ajánlják ismerőik, rokonaiknak, storosoknak, hogy rendeljék meg, hogy minden város és pléen hamar kaphassék, mint már sok város és pléen kapható.

Clevelandiak keressenek fel E. 86th St., közel a Buckeye Roadhoz, patikusok, storosok, viszonteárusitók irjanak kedveszményes árért. A Szabadság és Bányászlap kalendáriumban minden nap megtehetik a cimemet.

KÖSZÖNYENYILVÁNITÁS.

Nagyérdemű köszönetemet fejezem ki Mr. Urbánnak, a hires Urbán szemcseppek feltalálójának, hogy több éveken keresztül szemüveget kellett hordanom gyenge szemeimre és látagam végett és elhasználtam a 3 fénye Urbán szemcseppet No. 1., 2. és 3. és a szemüveget nyugdijba küldtem, mert a szemem megerősödött és jól látásnak örvendek, hogy nem kell többet a szemüveget az ormom cipelni és költeni rá és bajlódni vele egész életemen át, amelyet minden szembajosnak és szemüveget viselőnek ajánlom, hogy használja.

Tisztelettel
STEVE M. TAMÁS, festőmüvész.

Union Trust Building, Room 11. 39th St. Buckeye Road sarok, Cleveland, Ohio.

Himlervillesek az URBÁN Szem cseppeket Gurdon Károly ügyletében mindenkor megvehetik.

Magyar Bányászok!

Hallattátok a legujabb ujságot! A BÁNYÁSZBOHÁNY gyárosa rémségesen gyarapodott.

A bányásznehányon kivül késziti a

FŐBURBOS DOHÁNYT és A KUBA SZIVART.

Tudjátok meg azt is, hogy mi vagyunk az egyedüli magyar dohány és szivar gyárosok az országban.

KÖSZLÖT INGYEN KÜLDÜNKI

Megrendelések a következő cimre küldendők:

FRIED TESTVÉREK

gyárosok

209½ PEARL STREET, NEW YORK, CITY.

BANK OF LYNCH
LYNCH, KY.

Bankunk a LEGSZILÁRDABB e vidéken.

Betétek után fizetünk 3 és 4 SZÁZALÉKOT.

Pénzét FELMONDÁS NÉLKÜL bármikor kikaphatja.

NE KÜLDJE PÉNZÉT idegen helyre, hanem helyezze el nálunk, ahol teljes biztonságban van.

Pénzküldés Hajójegyek

OBBAGY BROTHERS
General Merchandise
Manufacturers of High Grade Soft Drinks
POCAHONTAS, VA.

Magyar Testvéreim!

Ujletünk a legnagyobb Pocahontas és vidékén. Ne vásároljanak idegen helyen, amikor nálunk elérhangu árut olcsóbban kapják, mint bárhol. Becsületes kiszolgálásban részesitjük.

OBBAGY TESTVÉREK
(A legnagyobb Grocery üzlet a vidéken.)
POCAHONTAS, VA.

ARMY & NAVY STORE — — NORTHFORK, W. VA.

FONTOS ÉRTESITÉS!

Tisztelettel értesitem a Northfork és vidéke magyarságát, hogy

A VASUTI ÁLLOMÁSSAL SZEMBEN

Army & Navy Store nyitottam.

Welch és vidékén a magyarság legnagyob része nálam vásárol és remélem, hogy az itteni magyarok bizalmát is meg fogom nyerni.

Nézzék meg szép, nagy üzletemet és látni fogják, menynyivel olcsóbban adom, s mennyivel jobb árut adok, mint a többi kereskedő.

JELSZAVUNK:

JÓ ÁRUK. OLCSÓ ÁRON.

BECSÜLETES KISZOLGÁLÁS.

ARMY & NAVY STORE
NORTHFORK, W. VA.

NORTHFORK, W. VA.
(Vasuti állomással szemben.)

TISZTELT MAGYAR BÁNYÁSZ ÉS MUNKÁS HONFITÁRSAK!

Ön jól tudom, hogy mennyi magyar bányász és gyári munkás megjárta már farm, ház és lotok vételével, mert én az Egyesült Államok legnagyobb szénbányájában dolgoztam 20 éven keresztül, Dasytownban, Pennsylvaniában, a West No. 4. bányában. Minderfele munkák értek a hasznára kivül és 15 évi szembajom után találtam fel a hires URBÁN szem cseppeket, amelytől már ezrek és ezrek jó szemmel örvendenek velem együtt, de már sok tiszta vak is lát, akik nem reménykednek, hogy még látásunk nemcsak itten, de még az Ohaszban is és sok munkástársamról tudok, akik bele fektették a bánya mélyében nehezen keresett pénzüket értéktelen farmokba, lotokba és házakba és szinte otthagyták, mert nem ért hommi. Tehát elhatároztam, hogy segitségükre leszek azoknak, akik farmot, hátat avagy lotot akarnak venni és bánya nehéz munkájától meg akarnak szabadulni. Irjanak nekem és én szivesen adok felvilágositást ingyen. Vegyen minden bányász farmot, lotot avagy házat nagy városhoz közel, ahol a farmjának a termését értékesitheti és gyermekeit iskolába járathatja és ahol sok gyárak és aspok vannak és igy bármilyen munkát lehet kapni. Bárki számit Clevelandban házat, lotot avagy Clevelandhos közel farmot vesz, ugy az fog tanácsot és segitséget és segitségére leszek, mert én tudom, hogy kell egy munkás embernek megdolgozni a pénzért.

Tisztelettek

URBÁN ISTVÁN

Az URBÁN SZEM CSEPPEK FELTALÁLÓJA.

2614 East 86. St. CLEVELAND. OHIO.

SOUTHERN

által készitett

ICE CREAM

kitünő és tiszta gyártmány.

"Ez a legfelségesebb"

SOUTHERN REFRIGERATION CO., Inc.

(Williamson Hospital mellett.)

WILLIAMSON, WEST VIRGINIA.

EZ A BANK

a vidék magyarjainak a legszivesebben ajánlja fel szolgálatait, minden tekintetben.

KÜLFÖLDre olcsón küldünk pénzt, mert a legnagyobb bankokkal állunk összeköttetésben és naponta távirattal kapjuk meg a külföldi pénzek árfolyamát.

Betétekre 3 százalék kamatot fizetünk.

The First National Bank, Williamson, W. Va.

Barley Lovett Hardware Co.

az 5 és 10 centes Sterral szemben

WELCH, W. VA.

Mielőtt valamit vásárol, nézzen meg a mi raktárunkat. Ez az üzlet a vidék legolcsóbb vasáru üzlete.

Baját érdeke, ha nálunk vásárol, mert mi olcsóbban adunk mindent, mint más.

KITÜNŐ KÁLYHÁK dus választékban.

DANOLÓGÉPEK és LEMEZEK. Keressen fel bennünket.

OLVASTA MÁR A HARMONIKÁT?

Ha nem, kérjen azonnal mutatványszámot. A

HARMONIKA

ma a legjobb és legtartósabb vicc lap, mely évi KÉT DOLLÁR fejében felviditja a busulásnak indult magyarokat. A

HARMONIKA

olcsó, jó, tartalmas és izlőses. Ez a cime:

7862 W. JEFFERSON AVE DETROIT, MICHIGAN.

THE CITIZEN BANK OF WAR, WAR, W. VA.

Bankunk legszilárdabb e vidéken.

Betétek után fizetünk 3 és 4 SZÁZALÉKOT.

Pénzét felmondás nélkül bármikor kikaphatja.

Ne küldje pénzét idegen helyre, hanem helyezze el nálunk, a hol teljes biztonságban van.

Óhazai mesék....

BÁNYÁSZOK ÁRVÁI.
Írta: SZENTIMREI MÁRTHA.

(Folytatás.)

Erzsi szót fogadott. Ádám lehozott a padlásról egy nagy skatulyát, abba rakta mindnyájuk ingecskéit, szoknyácskáit. Belétört. Nem volt nekik olyan sok. A többi is odatette kincseit. Rongybábut, üveggolyót, kőpecséket s más effélét. Inkább kiváncsiak voltak, mint szomoruak. Nem érték még fel észel, milyen nagy változás előtt állanak. Tetszett nekik., hogy vasutra ülnek és ki fognak nézni az ablakon.

Reggel, mikor Engel dr. értük jött, szépen megedelmesen követtek. Nem volt velük semmi baj. Boldog tapasztalatlanságukban minden félelem nélkül hagyták el a hajlékot, melyből a balsors elragadta a szülőket ... s ahová soha se fognak visszatérni.

Engel doktornak tanulótársa volt a pécsi gyermekmenhely igazgató-főorvosa s azért vitte el ő maga a Bende gyerekeket, hogy különös figyelmébe ajánlja őket, ámbár tudta, hogy a főorvos legnagyobb jóakarata se jelenthet sokat. A menhelyi gyermekek sorsa mindig attól függ, hogy milyen nevelőszülőkhöz kerülnek. Az emberek lelkébe pedig a főorvos se láthat bele. A Véletlen fogja ezután sorsukat irányitani.

Akkor, midőn testvérkéi vonatra ültek, Zsuzsa még édeseden aludt.

Dérné későn szeretett felkelni, reggelijét is az ágyban itta meg. Felébredve, Zsuzsa megint pityergőre állo szájjal kereste otthoni hálótársát. Ádámot. Dérné hamar aját ágyába vitte, egy kis vánkosból pólyásbabát csinált neki és karjára tette, hogy dajkálja.

— Igy... csicsippa baba... azán mindjárt megyünk a fürdőszobába s megint pacskolni fogsz...

Az olyan kicsikét, mint Zsuzsa, százféleképen bolondká lehet még tenni. Dérné ügyesen foglalkozott vele s ő hamar feledte bánatát. Reggelizés közben már cvíki-puszit is adott nekí.

— Mondjad édes... mama!

A kicsi nefelejtsékk szemeit szomoruan szegezte rá:

—Mama nincs... csunya emberek letették a földbe...

Dérné összе-vissza csókolta.

— Most én vagyok mamád. Mondjad aranyom: Magda mama.

— Magda mama.

— Magda mamát szeretem.

— Magda mamát szejetem.

— Igy. Ezért most cukrot kapsz. Az én kis lányom vagy, varrok neked szép ruhát, bizony. Elmegyünk sétálni. Minden néninek azt mondod: "Kezit csókolom."

— Kezit csókojom...

Zsuzsa tanulékony volt s mire a mérnök hazatért ebédre, már pukkerlivel fogadta, amin józsiien nevetett és összecsókolgatta.

Zsuzsára most olyan aranyos napok hosszu sora következett, aminíókben soha nem telt volna része, ha szülei életben maradnak. Dérné szép ruhákat varrt neki, cicomázta, mint valami bábut, nagyszerűen gondozta és táplálta. Minden héten megmérték, mennyit hizott? S nem lehetett Zsuzsára panasz, majdnem gurult a kövérségtől.

— Az Istenért... tultáplálni se kell... megárthat, — mondta olykor Engel doktor.

De vastag alsóajka szinté még lejebb csuszott a meghatottságtól, hogy Zsuzsa oly pártfogóra talált.

— Remek asszony a kedves leánya... mondta egyszer Kapuvárinénak. — Remek. Ért hozzá, mint kell jót tenni!

— Bizonyos, hogy ő most jót tesz? — kérdezte Dérné anyja.

A doktor ránézett a hervadón is szép asszonyra, akinek nemes arcéle régi magyar nagyasszonyok arcképeire emlékeztette s felvonta szemöldökeit, mint aki nem érti a kérdést.

— Bizonyos vagyok benne!

— Ön nem. Zsuzsa most megszokja a dédelgetést, de mi lesz vele később, ha Magda ráun?

— Ráun? Azt hiszem egy élőre, akit sze retünk, nem ruha, vagy kalap, amire rá lehet unni.

— Rosszul hiszi... s az ajkai körül egy kis keserűség vonaglott, mikor mosolyogva hozzátette:

— Minket asszonyokat gyakran felvilágositanak férjeink arról, hogy az egykor forrón szeretett "élőlényekre" is rá lehet unni.

— De kedves leányának nemes nőI szive...

— Egyetlen leányomat jobban ismerem, mint Maga, doktorkám. Nem tartozom a vak anyák közé. Magda mióta él, még mindenre ráunt. Neki mindig csak az "uj" szerzett örömet. Sokáig se tárgyakhoz, se emberekhez nem ragaszkodott. Ha uj nevelője volt, rajongott érte, bizonyos idő mulva már érinkodott, hogy küldjem el. Uj ismeretségekért mindig hajlandó volt a régieket mellőzni. Mikor Dér eljegyezte, én magam tanácsoltam neki, hogy ne halasszák soká az esküvőt, mert attól féltem, a vőlegényére is ráun.

— Teringette! — szaladt ki a doktor száján. Akkor mi lesz, ha a férjére is ráun?

— Most a Zsuzsa sorsáról van szó. Zsuzsa most sok minden jóban részesül, amit keservesen fog nélkülözni, ha egyszer elvonják tőle. Én azt hiszem, Zsuzsára nézve jobb lett volna, ha szegény emberekné! helyezi el.

— Nagy szeget mélőztatik a fejembe üini

— Ezt nem akartam. Csak megmagyarázta, miért elleneztem, hogy Dérék magukhoz vegyék Zsuzsát. Különben nem vagyok érzéketlen az elhagyottak sorsa iránt.

Engel doktornak sokszor eszébe jutottak Kapuvárné szavai, inert éleseszü s nagy emberismerettel biró asszonynak tartotta, akinek a véleményére sokat adott.

Emberismeret: ez a szó annyit jelent, hogy valaki sok-sok csalódáson meít keresztül s lehullott előtte valamennyi fátyol, mely nélkül oly torzan rut számtalan szépséghibától éktelen mezteien életünk. Kapuvárik gazdag magánzók voltak. Kapuvári Gedeonnak Pest megyében fekült birtoka, de leánya férjhezmenetele után bérbe adta s T.... re költözött. Kapuvárik házassága szerelmi házasság volt, amit azonban a férfi nem ugy fogott fel, hogy a hűség kötelező reá nézve. Dallás férfiszépség létére bőven kinálkoztak számára kalandok s ő véteknek azt tartotta volna, ha nem szaggatja le az utjában nyiladozó virágokat. Feleége nem volt feltékeny természetű, bizott benne — és saját szépségében. Midőn elsőizben felfedezte előtte egy vételen férje hűtlenségét, tudatára ébredt annak, hogy a férfiaknak az uj sok esetben kedvesebb, mint a szép. Minden áron válni akart. De Kapuvári hallani se akart a válásról s midőn feleége hajthatatlan maradt, magára lőtt. A golyó nem ütött halálos sebet... azt azonban elérte, hogy feleége nála maradt. És maradt akkor is, midőn észrevette, hogy ujra és ujra megcsalatott hitves.

Kapuvári minden alkalommal szenvedélyes bünbánattal tért vissza hozzá.

— Csak arra kérem, — mondta végre, hogy ne kérjen előlem többé bocsánatot. Igérteit ugysem tudja megtartani...

És ugy bánt vele, mint egy nagy gyerekkel, akinek cselekedeteit nem érdemes komolyan venni. Nem becsülte többé, de lemorzsolta mellette életét, mert valamennyi férfi alábanyatlott becsülésében s a boldogságban nem hitt többé. Egyetlen leányának szentelte minden érzését, aki azonban sokkal inkább apjára hasonlitott, mint reá s midőn felfedezte benne is az állhatatlanságot, az ujabb leikirázkódtatást jelentett. Azután... csendesen, finoman, belenyugodott abba, hogy a dolgok folyásán változtatni nem tud s kissé gunyosan, kissé közömbösen néze, ami környezetében történt. Egy egy megjegyzést megkockáztatott bizalmasai előtt, — mint mondta, lelkiismerete meg nyugtatására — de különben mindenkire ráhagyott mindent. Most is némi gunnyal nézte leányai anyai szerepében. S férjét is, aki szinte belelőte már magát abba, hogy ő nagyapa s ehhez mérten becézte Zsuzsát, aki napról-napra szebb s okosabb lett. Sokat foglalkoztak vele — azért. Minden uri gyerek azért látszik okosabbnak a szegény emberekénél, mert sokat foglalkoznak vele.

Zsuzsa eleinte mindig csak nagy ráhesezésre engedett lábára cipőcskét huzni, jobban szeretett volna mezitláb topogni a puha szőnyegeken. Nem telt bele félév s egész kis divathölgy lett belőle, aki alaposan végignézte magát a nagy állótükörben, midőn Dérné felöltöztette, hogy sétálni vigye, Roppant ügyelt most fehér ruhájára s egyszer keserves sirásra fakadt, mikor Engel dr. aki élébe ültette, szivarhamut ejtett rá. Alig lehetett megnyugtatni.

Dérné rendesen talpig fehérbe öltöztette, mikor sétálni vitte s ilyenkor Zsuzsa ugy lépkedett, mint egy kis kényes cica. A szép asszonyt a szép gyermekkel mindenki megnézte. Zsuzsa ugy élesitette nevelőanyját, mint valami éksze.

Mindennap sétáltak, télen is. A hólepel teljesen megváltoztatta a völgyet, minden épület, domb és fa más alakot öltött, csak a csilék suhantak a völgy felett télen ugy, mint nyáron, éjjel ugy, mint nappal, hirdetve, hogy a természet pihenése idején se szünetel a föld mélyében a bányászok küzdelmes munkája.

Ádám egész télen nem látta Zsuzsát. Eleinte mindennap elment Dérékhez, de a cselédi mindig avval fogadta:

— Nem engedi a nagyságos asszony, hogy Zsuzsához jár], mert rina utánad.

Ádám ugy aompolygott el, mint akit leforráztak. Ezt nem gondolta, hogy testvérkéjétől, ki mindig mellette aludt, egészen eltiltják... Hiszen elég az is, hogy a többi kis leányt elvitték, azt se láthassa, aki itt maradt?

A fiunak nem volt rossz dolga Pereceskénél, de olyan meleg otthona se volt, mint a Bende házban. Első sorban a sok lányka hiányzott neki és sokszor gondolt sajgó szivvel az esti egzecirozásokra. Azután a tanulás körül is baj volt. Bende mindig azt mondta:

— Ha leckéd van, az legyen az első. Mig meg nem tanultad, semmire se legyen gondod. Az eszed jól fog, igyekezz hát, még pap is lehet belőled.

Pereces pedig igy beszélt:

— Ne dugd az orrodat mindig a könyvbe, elég ha az iskolában tanulsz, itthon segíts a ház körül. Ugy se lesz belőled püspök.

— Már most kinek van igaza? — töprenget gyerekeszével. A tanító azt parancsolta, hogy otthon tanuljam meg a leckét... Pereces bátyám meg tiltja. Hát kire hallgas sak?

Ha nevelőszüleire hallgatott, szégyent vallott a tanító előtt, holott ő volt az iskola dísze, — ha a tanítónak tett eleget, otthon korholták, hogy kevés haszrát vesztk. ...

Ilyes gondolatok közt huzott Ádám egy fával megrakott kis kézikocsit egy februári napsütéses délelőttön. A hó olvadt s ő mezitláb lubickolt a fekete lében, mely felfrecsent rojtos nadrágjára is, mely elül szürke volt s hátul kékkel foldozott. Egyszerre csak az ut tulsó oldalán meglátta Dérnét, aki Zsuzsát vezette kézenfogva. Az urnőn fekete posztókabát volt és kócsagdiszes feketebársony kalap, Zsuzsán fehér prémes kabátka és remek kis fehér fökötő. A vaskos bukai Ádám fekete szemei meglepetten gyönyörködve tapadtak rájuk.

— Zsuzsa... Zsuzsa! — kiáltotta önfeledten. — Gyere ide kisanyám...

(Folytatása következik.)

Ha a bányásznak baja van, a bányászlaphoz, vagy a bányászbankhoz fordul. Miért nem fordul ezekre a helyekre olyankor is, mikor nincs baja, csak az előfizetést kellene beküldeníe, vagy a bankbetétjét elhelyezni!

Harmadik évfolyam!
KIS MAGYARORSZÁG
(himiervilei helyi kiradó)
legujabb száma megjelent.
Szerkesztő: KOLOS LEO.
Megjelenik havonként kétszer.
Mindenkit érdekel Himierville, a magyar bányaváros helyi eseményei, a himiervillei magyarok élete és az a sok szép és hasznos olvasmány, ami a Kis Magyarországot oly tartalmassá teszi.
Előfizetési ára egy évre $1.00
Magyarországba $1.50
KIS MAGYARORSZÁG
Himierville, Kentucky.

A LEGJOBB
A LEGOLCSÓBB
A LEGTARTALMASABB
ÓHAZAI HETILAP
a
KÜLFÖLDI MAGYARSÁG
előfizetési ára
EGY ÉVRE 2 DOLLÁR.
INGYEN MUTATVÁNYSZÁMOT
küld
KOLOS LEO,
HIMLERVILLE, KY.
Vezérképviselő Amerikában.
A KÜLFÖLDI MAGYARSÁG pártken felül áll. Mindent közöl, ami a külföldön élő magyarságot érdekli, ugy az Óhazával, mint a megosztott területekről és a föld minden országából, ahol csak magyarok élnek.

RABLÓTÁMADÁS A ZOMBORI TANÍTÓ ELLEN.

Gábor Pál, Nógrád megye, zombori tanító a bussai postárament, hogy a postahivatalnál havi illetményét felvegye. Dolga végeztével a korcsmába evett és ivott valamit s ugylátszik, hogy az ugyanott tanyázó csavargó társaság fizetés közben megfigyelte, hogy a tanítónál nagyobb összeg pénz van. Étvágyát kielégítve a tanító nyugodtan indult hazafelé. Az erdőszürkületben óvatosan követte őt a Mello József, Tóth Ferenc és Farsang Józsefből álló haramia társaság, akik Galábocs előtt hátulról megrohanták áldozatukat, a fejére zsákot huztak s addig verték, mig eszméletét el nem vesztette. A szerencsétlen tanítót ezután kifosztották s az utszéli árokba dobták, ahol azonban a járókelők reá akadtak és a faluba vitték. Az azonnal folyamatba tett csendőri nyomozás a tettesket hamarosan kinyomozta; Mellot, Tóthot és Farsangot megvasalva a losonci járásbiróság fogházába kisérték, ahol most fogva vannak. A beismerésben levő haramiáknál megtalálták a tanító 1875 koronáját.

(Magyar Közlöny, Losonc)

ÖNGYILKOS FIATALEMBER.

Gyarmathy Jenő kolozsvári származásu 20 éves asztalossegéd Balánbányán a bányászem műhelyében, ahol alkalmazva volt, főbelőtte magát.

(Brassói Lapok.)

KÉSELÉS CSIKSZENTTAMÁSON.

Oláh János csíkszenttamási 18 éves fiu özvegy édes anyjával nagybátyájánál volt beszélgetni. Alig egy félóra mulva odament Szücs György csíkszenttamási lakós, jelenleg csicsói erdőőr József nevű 24 éves fia és inzultálta, hogy miért nem megy János is tánceba. Oláh János mit sem sejtve kikisérte a kötekedő Szücs Györgyöt a tornácajtóig, aki bucsuzáskor előrántotta kabátja ujjából kését s minden szóváltás nélkül olyan hatalmas késszurást mért a szerencsétlen legény halántékára, hogy az életbenmaradásához semmi remény nincs. Oláh János iránt nagy a részvét a faluban, mert négy kis testvérének és özvegy anyjának kenyérkeresője volt.

(Csíki Lapok)

AGYONVERTE AZ APJÁT.

Detta községben Decsov Antal parasztgazda már 13 év óta különváltan élt feleségétől, aki 18 éves fiával együtt laklk. Mult éjszaka Decsov Antal részeg fővel ellátogatott feleségéhez azzal az eltökélt szándékkal, hogy ezentul majd együtt él vele. Az asszony erről hallani sem akart, amire a házasfelek közt verekedés támadt. Decsov ittas állapotban dühösen ütlegelni kezdte feleségét, akinek segélykiáltására berohant a 18 éves fia s anyjával együtt agyonverték az öreget.

(Erdélyi Hirlap.)

HALÁLOS ITÉLET DEBRECENBEN.

Almágyi Mihály alsóregmesi legény megölyiklja Nagyanyját, özv. Almágyi Jánosnét és nővérét, hogy az örökséghez jusson. A debreceni kir. tábla, mint felebbviteli biróság tárgyalta a gyilkolás legény bünügyét és kötélállati halálra itélte.

(Nemzeti Ujság.)

REJTÉLYES GYILKOSSÁG.

Baját egy rémes gyilkosság tartja izgalomban. A közeli tanya mellett Gál Ferenc földbirtokos egy fűzfakosárba rejtett holttestét találta, amely borzalmasan meg volt csonkitva. A földbirtokos jelentést tett a rendőrségen, de mire a tett szin helyére mentek, egy kétfogatu kocsin a hullát eltüntették. Az ügyben a szomszédos Csávoj és Érsekcsanád községekben erélyes nyomozás indult meg.

(Brassói Lapok.)

NYOLCSZOROS GYILKOSSÁG

Jersu falban borzasztó eset történt. Nyolcszoros gyilkosság hire izgatta fel a kis falu népét. Bél asztalost, feleségét, gyermekeit, nővérét és anyját kalapácsal és törrel végeztek ki a gyilkosok, akik éjjel a házban elrejtőztek. A hatóságok Serrau földmüves és Orru asztalost gyanusitják a gyilkosság elkövetésével. Mindkettőt előzetes letartóztatásba helyezték.

(Erdélyi Hirlap.)

BOSSZUBÓL LESZURTA A HARAGOSÁT.

Jerinkity Milos bosszuból két szer megszurta Udicki Rada vas utast. Jerinkics Milos Udicki háza előtt megvárta mig ellenfele haza jön és késsel egyszer hasba, másodszor a kezébe szurt. Letartóztatásakor azt vallotta, hogy bosszuból akarta megölni Udickit. Jerinkity irtóvottmultu ember, aki már évekkel ezelőtt emberölésért 12 évig volt bezárva Vácott, majd Kikindán is számtalanszor volt büntetve.

(Hirlap, Szabadka.)

MEGLOPOTT LAKÓ.

Kalmár Gyula volt szubotical lakos, aki most Zentán nyitott fuvarozási vállalatot, Bilicki István szentai ügyvédnél vett lakást. Kalmár este öccsével, Kalmár Antallal nyugovóra tért a reggel meglepetve tapasztalta, hogy iratai és 2200 dinárt tartalmazó pénztárcája eltünt. A szentai rendőrség a háziak közt keresi a tolvajt.

(Zentai Hirlap.)

MEGÖLTE A NYOMOR.

A szubotical pályaudvaron egy tolató mozdony előtötte özvegy Bálint Jánosné 58 éves asszonyt, aki szénhulladékot gyűjtött a sinpárak között. A mozdony kerekei darabokra váztk a szerencsétlen asszony testét. Holttestét a mentők beszállították a bajai temető hullaházába.

(Hirlap, Szabadka.)

IAEGEREN
a legnagyobb és legjobb bevásárlási forrás
ROSENZWEIG'S DEPARTMENT STORE
Iaeger, West Virginia.
kitünő férfi, női és gyermekruházati cikkek és Army & Navy holmik.

EZEN BETEGEK FIGYELMÉBE!
Dr. HOITASH J. FRIGYES SZAKORVOS
Wien (Bécs)-ből, Ausztriából
Huntington, W. Va.
SIMMS KELLER BLDG.
704 Fourth Ave.
HIVATALOS ÓRÁK:
délelőtt 9—12-ig, délután 1—4-ig.
MAGYARUL IS BESZÉLNEKI

Deardorff-Sisler Co
HUNTINGTON'S STYLE CENTER
424-426 NINTH STREET
MAGYAR BÁNYÁSZOK FIGYELMÉBE!
A legszebb kész női ruhák, felöltők, füzők, blousok, szoknyák, sweaterek, női kalapáruk, kalapdiszek, gyermek- és csecsemőkelengyék.
Himzések, csipkék, harisnyák, selyem gyapott alsóruhák, batisztok, organtin, előnyomott kézimunkák és minden más áru, ami hölgyeknek szükséges.
Férfi harisnyák és zsebkendők nagy választékban. Remek szőnyegek.
JELSZAVUNK: Elsőrangu árut adjunk és pontosan szolgáljuk ki vevőinket.
Postautján küldje be rendeléseit MARY JANE, HUNTINGTON, W. VA. cimre és biztosithatjuk, hogy meg lesz elégedve kiszolgálásunkkal.

MI UJSÁG HIMLERVILLEN?

Az elmult héten 2 napot dolgoztak a Himler Coal Co. bányájában.

Szerdán este a "Gentlemen of Leisure" (A semmittevés lovagja) lesz bemutatva Jack Holtal a főszerepben.

Szombaton egy remek Paramount kép lesz bemutatva a legkitünöbb mozi színészekkel.

MAGYAR BÁNYÁSZOK!

Ha jó árut és olcsón akarnak vásárolni, térjenek be hozzám. A legjobb Stétunk a legnagyobb Kermit és vidékén.

FÉRFIAK, NŐK ÉS GYERMEKEK RÉSZÉRE MINDENT KAPHAT ÜZLETÜNKBEN.

BALTIMORE BARGAIN STORE
KERMIT, W. VA.

WILLIAMSON VIDÉKI MAGYAROK FIGYELMÉBE.

Williamsonban a Day & Night Bank fizetési zavaraival kapcsolatban tudomásunkra jutott, hogy egyes leiketlen uzorrások, pénzküldök az idegen nemzetiségű betevőket azzal rémitik, hogy betétjük teljesen elveszett és igy fél, sőt negyedárakat akarnak adni a betétkönyvekért.

Figyelmeztetjük a magyarokat, hogy a kiadott jelentések szerint egyetlen betevő sem fog veszteni, a bankot néhány nap alatt már ki is nyitják ujra. Nem adja hát ki egyetlen magyar se kezéből betétkönyvét, különösen pedig ne kötyavetyélják azt el a betétösszegen alul!

Ha valaki kiveszi a Day & Night bankból pénzét és más bankba akarja Williamsonba elhelyezni, akkor a First National Bankot és a National Bank of Commerceet ajánljuk, mert Williamsonban ezek a legerősebb bankok.

KÉRELEM A MAGYAR BÁNYÁSZOKHOZ.

Március 18-án öt államban jrtózatos pusztitást vitt végbez az a halmas ciklon, mely számos családot koldusbotra jutatott.

A károsultak között magyar bányászok is vannak, akiket teljesen tönkretett a pusztító vihar.

West Frankfortban Magyar György, Kondor István, Kanizsai Gálor, Vigan Henrik és Martin Dávid bányászok házait szinte a föld szinéről söpörte el a vihar erejig, úgy hogy meg nyonya maradt lakásuknak és butoraiknak, sőt családtajaikat is sulyosan sérülve hurták ki a romok alól.

Az állam adott sátrakat a szerencsétleneknek, azonban még a legszükségesebb butorok sem maradt meg és ezért ezuton kérik a magyar bányászokat, segitsék meg őket, hogy legalább a párnát megvehessék, amire fejüket hajthassák le.

Adományokat Bacsó Sándor, a Verhovay Segély Egylet 169. fiókja titkárának sziveskedjenek küldeni, Box 101., Clifford, Ill., aki azt szétosztja a szegénycsélenül jártak között.

Az adományok hirlapban lesznek nyugtázva.

Egyedül nálam kaphatók ősszegű Sárgarépa importált

PAPRIKA

Valóban édesanyam rózsapaprika fűszála
Kiváló rózsapaprika fűszála 50 cent
Postaköltséget mi fizetjük, ércz utánvétel vagy előrefizetés mellett
Küldje be megrendelését még ma a következő czimre:
EMERY KELLNER
2917 E. 111 Street
CLEVELAND, OHIO

Magyar Bányászok!

Ne csináltassa ruhát mindenféle futóbetyárral. Mert es vagy nem szállítja, vagy hacsak

JÖJJÖN HOZZÁM. Ön elsőrendű munkát, olcsón.
ÁRAIM OLCSÓK.
Magyarul beszélünk.
JOS. F. STERBA, szabó
War, W. Va.

BÁNYÁSZOK!

A Jenkins és Mollcherts-féle bányák már junius óta minden nap dolgoznak. Munkásokra szükség van, mert 1300 lakód dolgozik 15 bányában. A társaság most elhelyezési irodát nyitott Huntingtonban és nemcsak felvilágosítást szolál, de a munkásoknak lesyet is eléjegznek.

Az iroda czime:

CONSOLIDATION EMPLOYMENT OFFICE
641—9th Street
HUNTINGTON, W. VA.

KIS HIRDETÉSEK

ÁRSZABÁSA.

Keresetek, Levelezés, Munkát keres, Ellátást nyer vagy keres, 20 szóig egyszeri közlés 50 cent, háromszori közlés $1.25, minden szón felül minden további szó közlésenként 3c.

Házassági hirdetés, Ügyvédek keresetek, Eladó vagy Bérbeadó farmok, Ingatlan, Ház vagy Üzlet vétele és eladása, Üzleti alkalmak, Tanárok res: 20 szóig egyszer 1 dollár, háromszor $2.25; 20 szón felül minden szó közlésenként 4 cent.

Nagyobb betűkkel szedett hirdetésért a fenti árak kétszeresse számittanak.

Kis hirdetések összege előre fizetendő.

Kis hirdetéseket felvesz a "Magyar Bányászlap" kiadóhivatala, Homlerville, Ky.

ELADÓ.

4 DARAB Himler Coal Co. részvénye eladó. Ajánlatokat az elmult évben beszedőknek irjanak a tulajdonosnak, Stephen Kudráczi, Rfd. 3, Cortland, Ohio. Turnbull County.

márc. 26. ápr. 2. 9.

MAGYAR BÁNYÁSZOK.

Ha házat vagy farmát akar venni, forduljon bizalommal hozzám. Hosszu évekre keresztül beszélletet szolgálom le a nagyvarasgot és igérem, hogy nem fog csalódni vételében. Farmok vagy házak nagy választékban, nagy ipari vagy mezőgazdasági czélokra. Jó sarokházak, szép farmok, Jó farmok, Olcsó farmok, Nagy farmok, Kis farmok, Szép farmok, Olcsó farmok, J